

KESKLINNA SÜDAMEKUU

1.–29. aprillini

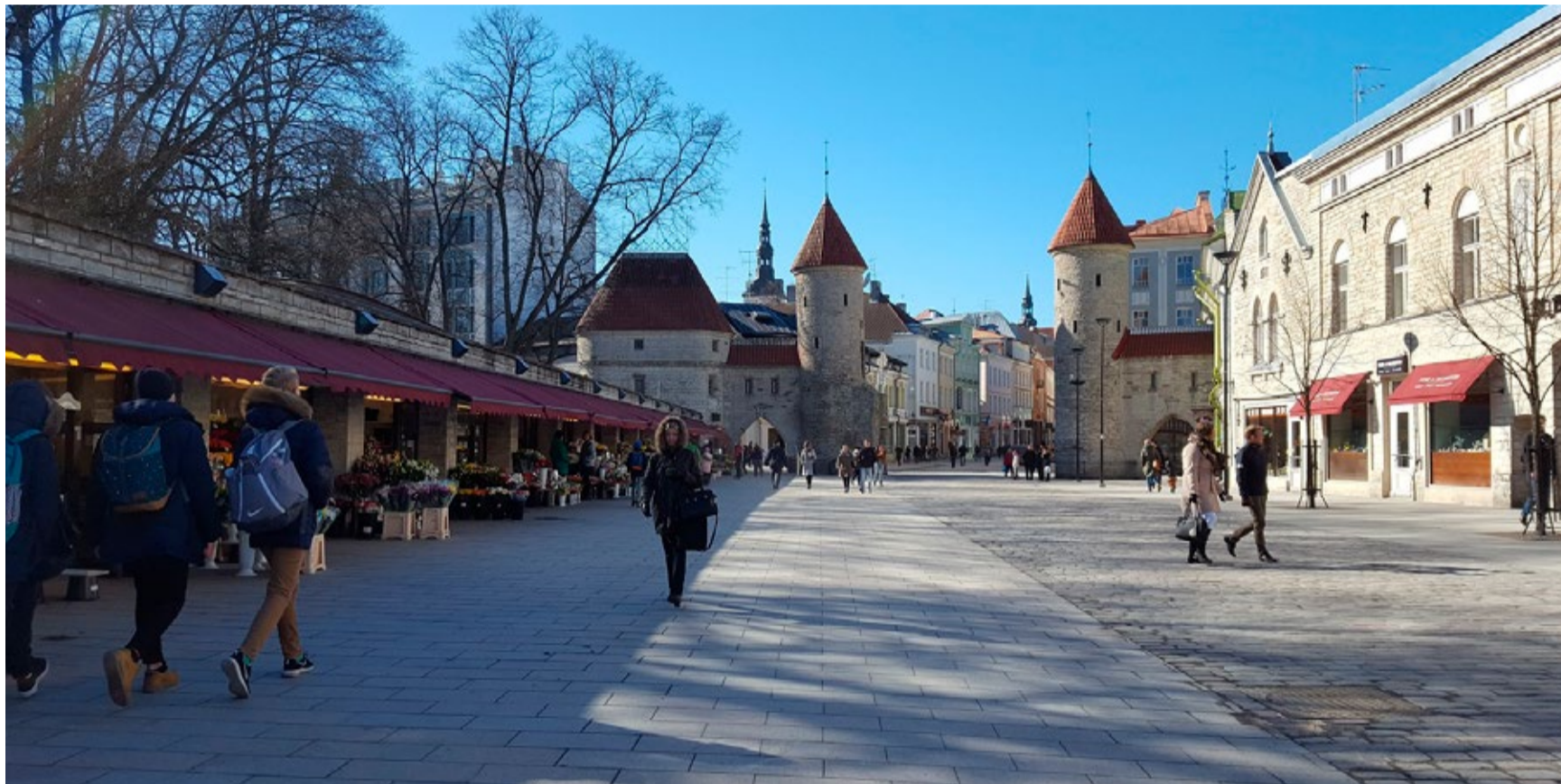
Liigu rohkem, oled tervem!

www.tallinn.ee/kesklinn

Kesklinna Sõnumid

31. märts 2017

Kesklinalased paistavad linnauringute põhjal silma nõudlikkusega, kuid koguni 89% neist on oma elukeskkonnaga rahul.

Kesklinlane hindab elukeskkonda

Veebruaris valmis kokkuvõtte läinud aasta detsembris Faktum/Ariko korraldatud arvamusküsitlusest „Elanike rahulolu Tallinna avalike teenustega 2016“.

Küsitluse eesmärk oli saada ülevaade linlaste rahulolust elukeskkonnaga ning kaardistada linna ja linnaosa arenguga seonduvat ootused. Selliseid uuringuid on tehtud juba aastaid ja tulemusi varasemaga võrreldes saab linna arengust hea ülevaate. Rahulolu-uuringud on osa linna kaasava valitsemise strateegiast, kuhu lisaks „Positiivse Tallinna programmile“ kuulub tihe suhtlus asumiselside, MTÜ-de, korteriühistute ja mõistagi kõigi aktiivsete linlastega.

Ühistransport, parkide heakord ja sportimisvõimalused

Kesklinna elanikest 33% hindab elukeskkonda väga heaks ja 56% heaks. Arvestades kesklinalaste nõudlikkust, on 89% elanike rahulolu äärmiselt rõõmustav tulemus.

Kesklinn paistab silma selle poolest, et tervelt 28% siinsetest leibkondadest ei oma autot ja 24% kesklinalastest nimetab peamise liikumisviisina jalgsi liikumist. Nende näitajate poolest oleme pealinna suveräänsed liidrid. Kuigi jalgsi liikumise populaarsus näitab, et töökohad, koolid ja vajalikud teenused asuvad valdavalt kodu lähedal, on 30% kesklinalastest igapäevased ühistranspordi kasutajad. Ühistranspordi puhul hinnatakse kõrgelt selle kättesaadavust ja mugavust. 86% küsitlenuist leiab, et ühistransport on viimasel ajal paremaks muutunud. Selleks on andnud panuse uute moodsate trammide liinile tulek ning moodsate ja mugavate bus-

side kasutusele võtmine pärast tasuta ühistranspordi süsteemi loomist 2013. aastal.

Teiste linnaosade elanikega võrreldes on kesklinalased enam rahul parkide ja haljasalade heakorruga. Kiidetakse samuti sportimisvõimalusi ning spordiväljakute ja staadionite olukorda. Ka avalike saunade ja ujulatega on kesklinalased teistest tallinlastest rohkem rahul.

Kesklinalasi häirib liiklusrüüa ja vibratsioon

Küsitlusest selgub, et teiste linnaosade elanikest enam häirib kesklinalasi müra, vibratsioon ja transpordist lähtuv õhusaaste. See on ka mõistetav. Aastakümneid kasutati Kesklinna Tallinna asumite vahelise transiitkoridorina. Siin mängis olulist rolli Tallinna asend mere ja Ülemiste järve vahel, mis suunas kogu Ida- ja Lääne-Tallinna vahelise liikluse kitsale alale. Viimastel aastatel on toimunud küll oluline areng transiidi viimiseks Ülemiste–Järvevana rekonstrueeritud liikluskoridori, mis on Kesklinna koormust oluliselt vähendanud, ent probleem püsib endiselt aktuaalne. Paljus mängib siin rolli autojuhtide harjumus sõita näiteks Haabersti Lasnamäele läbi südalinna, kaalumata võimalust kasutada muud teed. Uue peatänava valmimisega suunatakse autod linnasüdamest eemale ning sellega väheneb oluliselt müra ja õhusaaste.

Transiitliiklust suurendab ka sadam,

mis toob südalinna tuhandeid raskeveokeid ja sõiduaautosid. See tõsine müra- ja vibratsioonifaktor väheneb koos Reidi tee valmimisega järgmisel aastal. Võib tõdeda, et probleemid, millele kesklinalased küsitluses kõige enam tähelepanu juhtisid, saavad paljuki lähiajal lahenduse.

Kesklinna valupunkt on jalgrattateed

Teiste linnaosadega võrreldes on kesklinalased enam rahulolematud jalgrattateede olukorruga. Kuigi jalgrattaga liikujate osakaal on Tallinnas vaid 0,7% elanikkonnast, puudutab see märksa suuremat hulka linlasi, sest rattateede puudumist heidavad ette ka need, kes ise kunagi sadulasse ei istu. Põhjus on asjaolu, et eriti linnasüdames kipuvad ratturid kergliiklusteede puudumisel sõitma kõnniteedel ning kuna paljud ratturid ei hoida seejuures mõistlikku tempot, tekib pidevaid konflikte jalakäijatega, kes tunnevad end ohustatuna. Ka siin toob vähemalt osalist leevendust peatänava projekt, mis viib rahvarohkes südalinna jalgrattad eraldi kergliiklusrajale. Samas tuleb tõdeda, et jalgrattateede rajamine on kogu Tallinna lähituleviku üks murekoht, millele tuleb senisest enam tähelepanu pöörata.

Mida kesklinalased soovivad

Küsitlus näitab, et Kesklinna taristu suudab elanike põhiootusi rahuldada. Küsimusele, millistest rajatistest, ühiskondlikest hoo-

netest või ettevõtetest tuntakse linnaosas suurimat puudust, vastas 47%, et ei tunne Kesklinnas millestki puudust või ei oska midagi välja tuua. 7% kesklinna elanikest soovib, et lisanduks uusi kauplusi, 5% tahab kodu lähedale avalikku sauna või basseini, 4% spordihoonet ja 3% parklat. 2% elanikest tunneb puudust uutest söögikohtadest, sama palju tahab näha korralikku turgu ning veel 2% vastanutest parki. 2% tahaks arendada terviseradasid ja 2% soovib kodu lähedale lasteaeda. Tasub muide märkida, et praegu käimasoleva „Tallinna positiivse programmi“ senine tagasiside kesklinalastelt on kaupluste osas puudutanud just vajadust asumisest väikepoodide järele. Linnavõimul pole väga suuri võimalusi selles osas kaasa rääkida, kuid ettevõtjatel tasub see fakt meelde jätta.

Kesklinalased eristuvad teiste Tallinna asumite elanikest selle poolest, et tööpäeviti jääb koguni 56% neist oma kodulinnaosa ega pea sõitma mujale tööle. Uuringu „Elanike rahulolu Tallinna avalike teenustega 2016“ tulemused kinnitavad, et Kesklinn on parim paik elamiseks ja siinsed inimesed hindavad koduasumit kõrgelt. Täna kõiki kesklinalasi, kes uuringust osa võtsid ning kinnitan, et Kesklinna valitsus töötab iga päev teie püstitatud eesmärkide täitmise nimel.

Taavi Pukk

Kesklinna vanem

Tallinna positiivne programm

26. aprillil kell 18 Hopneri majas kokkuvõtte 2014.–2018. aasta positiivse programmi täitmisest. Kohal on linna- ja linnaosa valitsuse juhid. Tule kaasa rääkima!

Uus positiivne programm

Linnavolikogu algatas Tallinna uue positiivse programmi, mille looja saab olla iga linnaelanik ja vabaihendus.

Aastateks 2018–2022 koostatava programmi jaoks saavad kõik linlased pakuda uuenduslikke ideid ja ettepanekuid linnaruumi parendamiseks. Hea kogemus on olemas 2014.–2018. aasta positiivse programmi rakendamisel. Linnavolikogu keskfraktsiooni esimees Toivo Tootsen viitab mitmele töös olevale projektile: Mustamäe uus tervisekeskus, Lasnamäe ökosuun, Pääsküla gümnaasiumi renoveerimine, kergliiklusteed, mänguväljakud ja lasteaiaid. Kõiki neid objekte soovisid linlased 2013. aasta ideede kogumise ajal.

Värske juhtimine Kesklinnas

Kesklinna valitsus alustas märtsis programmi „Värske juhtimine Kesklinnas“ ja pakkus reedeti linnaosavalitsuse teenuseid eri paikades üle kesklinna.

31. märtsil kell 13–15 on Kesklinna valitsuse vabaõhukontor Kosmose kino juures. Pöörduda võib samade küsimustega, millega tavaliselt tullakse linnaosa valitsuse majja Nunne tänaval. Pakkuda saab ka oma ideid Tallinna uue positiivse programmi tarvis.

Aprillis võib Kesklinna värsket juhtimist värskes õhus kohata

7. aprillil Keskturu juures

21. aprillil Politseiaia pargis

28. aprillil Kadrioru Comarket juures

TALLINNA KESKLINNAS ELAB 61 947 INIMEST.

Veebruari jooksul kasvas linnaosa elanike arv 121 võrra (kogu Tallinnas 238 võrra). Aasta algusest on lisanud Kesklinnas 301 elanikku ehk linnaosadest enim (linnas kokku 592).

Allikas: rahvastikuregister, 1. märts 2017

Vaata ka...

Lk 2 Vihaga linnasauna

Lk 3 Nimekas kesklinalane

Lk 8 Nõuandeid

TÄHTSAD TEEMAD

Positiivne Tallinn

Viimastel aastatel on Tallinn muutunud avatumaks, sõbralikumaks ja positiivsemaks. Ka sombustel päevadel kohtab tänaval naeratavaid inimesi ja see on kindel märk, et linlased on oma elukeskkonnaga rahul. Siiski pole naeratavate inimeste arv täpselt rahulolu mõõdik. Selleks, et oma tegevust hinnata ja linlaste ootuste täitmiseks sihte seada, vajab omavalitsus tagasisidet. Seda eesmärki täidab nii „Tallinna positiivne programm” kui ka regulaarselt toimuvad rahulolu-uuringud.

Iga arvamus loeb

Linn on keeruline organism. Siin elavad koos erinevate vaadete, ootuste ja vajadustega inimesed. Omavalitsuse ülesanne on leida arenguotsustes konsensus, mis oleks vastuvõetav võimalikult suurele osale linlastest.

Linna jätkusuutlikus algab avatusest uutele mõtetele. Iga le väärt ideele tuleb anda võimalus teostuda, muutuda linna ümberkujundavaks positiivseks energiaks. Just sellel eesmärgil algatasime „Tallinna positiivne programm 2018–2022” koostamiseks ideekorje. Et kuldväärt mõtted kindlasti meieni jõuaksid, liikusime Kesklinna valitsusega inimestele lähemale ja alustasime märtsis programmiga „Värske juhtimine Kesklinnas”, kus iga nädala viimasel tööpäeval leiab meid vabaõhukontorist. Kontoritelki said linlased külastada Balti jaama tunneli suudmes, Tammsaare pargis, Koidu pargis ja Kosmose kino lähel. Võimalust linnaosa juhtide ja ametnikega otse suhelda kasutati agaralt ning kohtumistelt tuli väga sisukaid teemasid, millega linnaosa jõudumööda tegeleb. Nii paberikandjal kui ka meilitsi on laekunud sadu ideid Tallinna positiivsesse programmi. Kesklinlased tahavad kodulinna asjades kaasa rääkida ja kuigi mõned opositsioonärid on seda algatust teravalt rünnanud, ei pane see meid kaasava valitsemise mudelist loobuma. Demokraatlikes riikides on kaasav valitsemine muutunud enesestmõistetavaks ja sellest me ka lähtume.

Käimasolevast programmist on suurem osa tehtud

2013. aastal kesklinlastelt saadud ideedest on valdav osa tänaseks teostatud või kohe teostumas. Neist olulisemana võib laste- ja noortetöö vallas nimetada Koidula 23 lasteaia ning mängu- ja ekstreemspordiväljakute rajamist. Hopneri majast on praeguseks saanud mitmfunktsiooniline kultuurikeskus, nagu linlased soovisid. Sotsiaalvaldkonnas on muutunud kättesaadavamaks koduhooldusteenus. Paljud linlased palusid teha valitsusele ettepanek matusetootuse taastamiseks. Selleski osas on saavutatud läbimurre. Jätkatakse munitsipaalrajade ehitust, mida nüüd toetab ka riik. Valdav osa Positiivse Tallinna projektis nimetatud tänavatest on põhjalikult remonditud, nagu näiteks Lastekodu, August Weizenbergi, Juhkentali, Tehnika ja paljud teised. Pole aga saladus, et investeringud teede ja tänavate remonti peaksid olema palju suuremad, et järg jõuaks ka asumisest väikeste tänavateni. Hea meel on aga tõdeda, et selle probleemi lahendamine on muutunud linnaeelarve koostamisel üha prioriteetsemaks.

Uue väljanägemise sai Politseipark, järke ootab Tammsaare park, kus tööd juba sellel aastal algavad. Elanike ettepanekuga on arvestatud Tallinna uue peatäna ja sellega piirneva jalakäijateala visioonis ning sadamaala, Admiraliteedi basseini ümbruse ja linnahalli ümbruse arendusplaanides. Peatäna valmimisel laheneb lõplikult linnasüdan läbiva kergliiklustee probleem ning lisandub rohe- ja puhkealad, millest südalinnas puudust tuntakse. Järgmisel aastal rekonstrueeritakse Gonsiori tänav.

Positiivne Tallinn töötab

Nagu eeltoodust näha, „Tallinna positiivne programm” töötab. See on kaasava valitsemise mudel, mille üle võime uhkust tunda. Ühiselt muudame linna paremaks. Kui aga ühtegi vahvat ideed kohe pähe ei tule, siis püüdkem linnas liikudes kaaspealinlaste vastu tähelepanelikud olla ja neile naeratada. Võiks teregi öelda, nagu hiljutine kuum kampaania soovib. Alustuseks on hea seegi ning küllap rõõmsa meele ja avatud südamega kevadet ja üksteist tervitades tekivad kuldväärt ideed, mida Positiivse Tallinna programmi lisada. Olgem positiivsed!

Taavi Pukk

Kesklinna vanem

Järgmine Kesklinna Sõnumite number ilmub 28. aprillil.

Fotokonkursi võitis kesklinlane

Konkursi „Aastaring Tallinnas 2016” parimaks tunnustati foto „Raamitud ajalugu”, mille autor on Joann Arro.

Joann elab kesklinnas, õpib tehnikaukoolis tehnilist füüsikat ja vabal ajal tegeleb fotograafiaga. Kuna sageli ei ole aega Tallinnast välja sõita, siis otsib ta

siin huvitavaid kohti pildistamiseks. Konkursi võitnud foto on komisjoni hinnangul tabavalt jäädvustanud ajalugu – see on pilt pildis. Fotokonkursi parimale oli auhinnaks peegelkaamera Nikon D3400 objektiiviga 18-55mm VR.

Konkursile laekunud pilte saab vaadata <http://fotokonkurss.tallinn.ee>.

Joann Arro võidutöö „Raamitud ajalugu”.

Konkursi parima foto autorit Joann Arrot (keskel) autasustas abilinnapea Kalle Klandorf (vasakul) Poska majas 8. märtsil. Foto: Rain Tirul

Linnasauna minnakse vihaga*

25. märtsil peeti Raua saunas Tallinna ühe eakama kumblusasutuse 80. sünnipäeva.

Esimese uue linnasauna avamisest möödub tänava kevadel kümme aastat – 2007. aastal avati Põhja-Tallinnas Tuulemaa tänava sotsiaalmajutusüksusega samas hoones asuv saun. Viie aasta eest võitis linnavolikogu vastu munitsipaalnaude programmi ja sellest peale oleme avanud veel mitu linnasauna. Eesmärk on samm-sammult jõuda selleni, et hüva leili ja eheda vihtlemise võimalusega avalik saun oleks igas linnaosas.

Munitsipaalnaude programmi puüame parandada saunateenuse kvaliteeti ning kindlustada kõigile linlastele soodsad ja mugavad ihuharimise võimalused. Praeguseks oleme põhjalikult rekonstrueerinud kesklinna Raua tänavas asuva, 1936. aastal rajatud suurte traditsioonidega esindusliku saunahoone. Kunagine kõrgelt hinnatud ja kuulus kumblusasutus oli ümberehitamise ajaks paraku oma endise hiilguse minetanud, ent on nüüd taas üks linna uhkemaid.

Nõmmele rajasime endise koolimaja kõrvalhoone asemele avaliku sauna ja spordisaali, koolimaja peahoone saab kevadeks aga linnaosa valitsust ja erinevaid organisatsioone

ÜLELINNALINE KOGU PERE TERVISEPÄEV

1. aprillil Salme kultuurikeskuses

Kohal terviseöötid, pidupäevakontsert, lastele kloun ja atraktsioonid TASUTA! Lisaks loterii ja saunaviktoriiin

Viktoriini küsimused:

- Mis oli varem Nõmme saunspordihoonde asemel?
- Mis aastal rajati Raua sauna hoone?
- Mis aastal avati Tuulemaa saun?
- Mitmendat sünnipäeva tähistab Lasnamäe saun?
- Kas linnasauna leiliruumis tohib naturaalseid vihta kasutada?
- Millal kinnitas Tallinna linnavolikogu munitsipaalnaude programmi?

koondav Nõmme Maja. Meenutagem, et 30 aastat tagasi oli Nõmmel lausa kolm avalikku sauna – Valdeku, Kivimäe ja Siliikaadi – ning laupäevad olid neis kõigis väga rahvarohked.

Juhitudes linnaosa elanike soovist, sai nüüdseks kaks aastat tegutse-

nud uus avalik saun rajatud ka Lasnamäele. Esimesed kliendid pääsesid suurima linnaosa vastse sauna lavale tunamullu 25. veebruaril. Mustamäele aadressil Akadeemia tee 30 kerki järgmise aasta lõpuks avaliku ja erasektori koostöös spordikompleksi avaliku sauna ja ujulaga.

Soovi tõelise, muuhulgas ka päris vihaga vihtlemise võimaldava ning samas moodsa ja puhta avaliku sauna järele on avaldanud peaaegu kõigi linnaosade elanikud. Need soovid said ka „Tallinna positiivse programmi 2014–2018” koostamisel arvesse võetud.

Võidakse ju küsida, milleks on vaja avalikku sauna linnaosas, kus enamikus eluruumidest korralikud või vähemalt rahuldavad pesemisvõimalused olemas. Ent ega vannid ja duši all käimine asenda üht korralikku leili ja vihtlemise saunaskäiku! Suur külastatavus kinnitab, et avalikesse saunadesse investeerimine on igati õigustatud ja vajalik.

Arvestades, et sauna kasutamine on omaette kunst ja lausa teadus, tuleb inimesi ka õpetada saunamõnusi õigesti nautima. Sel eesmärgil on näiteks Lasnamäe linnaosa valitsus korraldanud sauna sünnipäevakuul n-õ õpitubasid ja tegi seda tänavugi.

Esimese uue linnasauna avamisest kümne ja munitsipaalnaude programmi vastuvõtmisest viie aasta möödumise puhul korraldame laupäeval, 1. aprillil Salme kultuurikeskuses lausa ülelinnalise saunateemalise tervisepäeva. Märtsikuu jooksul korraldasi aga kõik linnasaunad järgmööda üllatustega laupäevi.

Salme kultuurikeskuses korraldata tasuta teemapäeva külastajatel on võimalik mõõta tervisenäitajaid, kuulata spetsialistide nõuandeid ja osa saada meeleolukas kontserdist. Kõik soovijad saavad osa võtta viktoriinist ja loteriist, samuti pakutakse mitmesugust eakohast põnevat ajaveetmist lastele.

Ühtlasi kutsume linlasi üles jagama uute linnasaunadega seotud fotojäädvustusi. Fotod koos nende juurde käiva selgituse ja autori nimeliga palume tuua linnavalitsuse teeninduspunkti (Vabaduse väljak 7, I korrus) või linnaosaavalitsusse. Elektroonilisele saunadele saata aadressile saunad@tallinnlv.ee. Fotosid ei tagastata.

Eha Võrk

abilinnapea

22. aprillil kella 11–16 on kõik oodatud riigikogu lahtiste uste päevale. Lossis on ekskursioonid, Laste Vabariigis tegelustoad, suvise laulu- ja tantsupeo osalised tutvustavad pidu. Pääseb ka Pika Hermannitorni. Foto riigikogu fotoarhiivist

NIMEKAID KESKLINLASI

Georg Ots – hääl täis armastust

21. märtsil oli 97. sünniaastapäev tuntuimal ja hinnatuimal Eesti lauljal Georg Otsal.

Jaroslavl'i kunstiansamblite kaudu Estonia tähtsolistiks, Venemaa rahva lemmikuks ja soomlaste soosikuks – selline oli Otsa tee. Oma 55 eluaastaga jõudis ta jätta endast särava jälje, mille tähendus pole tuhmunud senini. Veel nüüdki, enam kui 40 aastat peale meistri lahkumist võib kaugel Venemaa kolkakülades, suurinnadest rääkimata, kohata inimesi, kes une pealt suudavad viilistada Mister X-i aariat samanimelisest kultusfilmist, paljude soomlaste jaoks algab „Viro” aga „Saaremaa valisist”, mille laulis surematuks Ots. Nii on elujaatavast, rõõmsameelsest ja andekast lauljast saanud legend, kes tänini ühendab maid ja rahvaid.

Georg Ots polnud üksnes artist, kelle repertuaari kuulus üle 500 laulu 20 keeles ning kes mängis 30 aasta jooksul teatris üle 70 rolli. Ta oli karismaatiline isiksus, kes suutis trotsida ajastu ahistavaid olusid, jäädes ka oma kuulsuse tipul lihtsaks, sõbralikuks ja loovaks. Otsa anne, läbilöövõime ja töökus oleksid võinud viia ta maailma suurlavadele, paraku jäid piirid ja võimalused suletuks. Aeg, mil maailm eestlaste ees avanes, jõudis kätte alles aastaid pärast Otsa lahkumist.

Vaevalt leidub eestlast, kes poleks

Georg Otsast kuulnud. Kuigi nende ring, kes Otsa oma silmaga laval näinud, tõmbub üha enam koomale. Temast vändatud film ja suvefestival Võsul tutvustavad suurepäraselt lauljat ja inimest neilegi, kes sündinud juba peale Otsa ajastu lõppemist. Neile, kel oli õnn Otsa esitust nautida, meenub kindlasti tema sügavast elurõõmest kantud Papageno, dramaatiline Jevgeni Onegin või end kahtlustega mürgitav küüniline Jago. Otsa rollide amplituud oli lai, tema pühendumus muusikale jäägitu.

Otsa sõbrad on meenutanud laulja nakatavat natuuri ja haaravat isiksust. Eri Klas, kes tutvus Otsaga väikese poisina Jaroslavl'i kunstiansamblite päevil, on jutustanud, kuidas onu Georg andis talle mängimiseks oma püksirihma. Lelusid noil karmidel aastatel ju polnud. Estonias 14 ooperis koos laululegendiga esinenud Urve Tauts aga meenutas, kuidas Ots ühel etendusel võttis lavale kaasa ja lasi seal lahti teatris elutsenud kõversaba-kassi. Hea nali ja vembud olid Otsale omased.

Georg Otsa viimane kodu asus Kaarli puisteel. Ukse kohal, kust meister

Georg Ots 1960. aastal. Foto: Eesti teatri- ja muusikamuuseum

etendustelt või kontsertreisidelt naastes tuhandeid kordi sisse astus, asub lihtne mälestusplaat. Otsa linnasüdames on ka Otsa-nimeline tänav ning noored omandavad esimesed muusikuoskused Otsa koolis. Aga olulisem kui need tagasihoidlikud tähelepanuavaldused on armastus, mida suure laulja vastu tänini tuntakse. Otsast ei räägita kunagi ükskõiksest, tema karisma erutab ja innustab veel tänagi. See on armastus, mida pälvivad vaid üksikud ja eriti suured.

Kellele Georg Otsa sünnipäev 21. märtsil ei meenunud, võib nüüd tagantjärele otsida mõne tema esitatud aaria või laulu (neid leidub hulgaliselt ka internetis) ja head muusikat nautides suurmehele mõelda.

Mees nagu orkester

Elupõline kesklinlane Hubert Roohein tähistas 29. märtsil küll 85. sünnipäeva, kuid tegutseb ikka entusiastlikult mitmel alal.

Sissejuhatuses tuleb ära öelda, et härra Roohein kannab muusikakrahvi tiitlit. Puuduvad andmed selle kohta, et praegu oleks Eestis rohkem samasuguse aunimetuse kandjaid. Tiitlini jõudmiseni eelnes aastakümneid tegutsemist mitmel rindel.

Lõpetanud insenerikutega Tallinna tehnikaülikooli keemia-mäeteaduskonna, asus Hubert Roohein tööle Maardu keemiakombinaati. Põhiosa tööalastest karjäärist, 40 aastat, möödus tal aga õppejõuna. Tallinna tehnikakõrgkoolis (mida nõukaajal tunti lühendiga TEMT) töötas ta 1970. aastast ka õppeosakonna juhatajana. Pühendunud töö tõi teenelise õpetaja aunimetuse.

Ameti kõrvalt täiendas koolmeister end tollases Leningradis tuletoorjeteemata ehk tulekustutustusainete alal ning hakkas seejärel ise õpetama tule- ja töökaitset. Selle ala spetsialistide ettevalmistust hindas ta tuletoorjeteemata kvalifikatsioonikomisjoni liikmena. Tuletoorjeteemata kujunes ühtaegu töö ja hobi. Selle kõrval harrasta ta nooruses motosporti. Kuid tööline sümpaatiat oli

puhkpillimuusika.

1970 asutas Hubert Roohein TEMT-i puhkpilliorkestri. Sellega oli sõrm antud. Pärast pensionile jäämist läks ta appi korraldama Tallinna tuletoorjeteemata puhkpilliorkestri tegevust ja jäi seitsmeks aastaks selle juhatajaks ühiskondlikel alustel.

Orkester sai juurde nii pille kui ka uusi pillirühmi, tekkis oma sümboolika ja kogunes kuulsust.

Hubert Roohein kujundas lipu ja tema elutoa laual õmmeldi see ka valmis. Oma koduköögis valmistab ta ise orkestrile trummid, samuti tellis trummaritele sobiva vormirietuse. Tema jätkas ka orkestri kroonika koostamist, mis 1983. aastast oli katki jäänud, ja pani kokku kaheksa aastaraamatut. Tunnustuseks kõige selle eest kannab ta 1999. aastast orkestri muusikakrahvi tiitlit.

Kavandades Tallinna tuletoorjeteemata 140. aastapäeva tähistamist, tekkis ühingu puhkpilliorkestri dirigendil Vello Loognal ja muusikakrahvi Hubert Rooheinal idee võtta uuesti kasutusse „Eesti tuletoorjeteemata hümni”, mis oli loodud 1912. aastal Tallinna tuletoorjeteemata 50. aastapäevaks ja võeti hiljem kasutusse kõigi Baltimaade tuletoorjeteemata. Omal ajal oli see rahva seas populaarne, kuid okupatsioonivõim põlgas muusikapala mõistagi ära.

Huvipakkuv on, et originaalühmni saksakeelsed sõnad kirjutas arhitekt Otto von Schott – seesama mees, kes projekteeris omal ajal Nunne 18 hoone, kus praegu asub Kesklinna valitsus. Muusika autor oli helilooja Friedrich von Nottbeck. 90 aasta vanuse hümni sõnad kaasajastas luuletaja Ott Arder, orkestratsiooni tegi Heino Pille. Uue versiooni kandsid esmakordselt ette Tallinna tuletoorjeteemata puhkpilliorkester ja segakoor Sõprus 2002. aastal. Riigi päästeameti peadirektori käskkirjaga 26. augustist 2002 kinnitati see ametlikult kui „Tuletoorjeteemata hümni”.

Lapsepõlvkodus

Hubert Rooheina elu on möödunud ühes ja samas majas Kodu tänavas. Sealsamas elas ta üle 1944. aastal märtsipommitamise, mille käigus suur osa kodust hävis.

„Süütepomm kukkus otse meie maja kõrvale ja õhusurve löi meil kõik aknad ja ukseid eest. Osa korterist põles. Saksa sõdurid aitasid meil kustutamiseks tassida lund üles katusele,” meenutab vanahärra.

Praegu on Kodu tänav kodu toimekas aeg. Hubert Roohein valmistub tähistama juubelit ja seda kohasem on tehtud töö kokku võtta. Sahtlid ja laekad peidavad suurt hulka tänukirju, teenetemärke ja medaleid. „Mul on siin sajaprotsendiline kollektsioon kõikidest tuletoorjeteemata aumärkidest ja lisaks veel päästeameti kõrgeimad teenetemärgid – kuld- ja hõberist,” näitab omanik. Lisaks on tal näidata mitu trükist, teiste seas 2004 ilmunud „120 aastat Eesti vanimat tuletoorjeteemata”.

Teenekat meest pole tänini unustatud. „Päästeameti juhtkond käib mul külas igal sünnipäeval ja jõulude ajal. Raidma-poiss käis isegi siis, kui ta minister oli,” viitab ta riigikogu liikmele Mati Raidmale, kunagisele päästeameti peadirektorile ja keskkonnaministrile. „Praegusele direktorile Kuno Tammele olen aga ise medali kaela pannud, kui ta töötas veel Raik Saarti kõrval Tallinna päästekeskuses.”

Kesklinna valitsus soovib juubilarile tervist ja jätkuvat tegutsemislust!

1944. aasta 9. märtsi pommitamise ohvrite mälestuspäeva on Eesti Muinsuskaitse Seltsi algatusel tähistatud Tallinnas 1989. aastast. Ka tänava asetati pärjad Siselinna kalmistule (pildil). Mälestusteenistusel Niguliste kirikus kõnelesid Tallinna reaalikooli õpilane Uku Kert Paidra, Tallinna abipraost Arho Tuhkru ja Kesklinna vanem Taavi Pukk. Foto: Jannu Kuusik

MÜÜRIVAHE TÄNAV ON REMONDIS

Tallinna kommunaalamehi tellimusel algasid Müürivahe tänav lõigus Viru tänavast kuni Katariina käiguni veevarustuse ja sademevee kanalisatsioonitrasside ehitustööd.

„Lisaks veevarustuse ja sademevee kanalisatsioonitrasside rajamisele Müürivahe tänaval kujundatakse ümber ka tänavaruum ning viiakse sõidu- ja kõnniteed nagu mujalgi vanalinnas ühte tasapinda,” selgitas abilinnapea Kalle Klandorf.

Korrasstatava Müürivahe tänav lõigu pikkus on 105 m. Tööde lepinguline tähtaeg on 30. mai ja maksumus 117 360 eurot. Peatöövõtja on Tallinna Teede AS.

Seoses ehitustöödega on Müürivahe tänav lõigus Viru tänav kuni Katariina käik alates 20. märtsist tavaliklusele suletud. Kohalikele elanikele ja operatiivõidukitele tagatakse lipipäas. Järgida tuleb ajutisi liikluskorraldusvahendeid.

Hubert Roohein näitab oma suurt aumärkide kollektsiooni.

KULTUUR

Meesansambel Vanaisad saab 15-aastaseks

Ansambli Vanaisad sünnipäevaks võib lugeda 20. märtsi 2002. Alguspäevadest peale on ansambli juhendanud Vaive Sarn. Koosseisu kuulub 12 pikaajalise koorivõi ansamblikogemusega lauljat.

Vanaisade tegevus on väga aktiivne, viimastel aastatel on esinenud keskmiselt 35 korda aasta jooksul. Välja on kujunenud kohad ja auditooriumid, kuhu ansambli meeleldi oodatakse: sotsiaal- ja päevakeskused, memme-taadi päevad, veteranide klubid jms.

Tavaks on saanud temaatilised kontserdid Hopneri majas, kontserdid populaarsete eesti heliloojate Kustas Kikerpuu, Raimond Valgre, Hans Hindpere jt loomingust, omaaegse „Horoskoobi“ ülipopulaarse lauludega kontserdid. Esinetud on peaaegu kõigil Kesklinna sotsiaalkeskuse korraldatud tähtsündmustel.

Oma lauludega rõõmustavad Vanaisad nii noori kui ka vanu, esinedes kas Tallinnas, Eesti maakondades või välismaal, näiteks

Soomes, Rootsis, Lätis, Leedus, Krimmis. Meeldejäädavamad kontserdid olid Tallinna–Stockholmi liini laeval, kus kolmel aastal järjest esineti jõulukontsertide programmis. Ansambli on mõnigi kord iseloomustatud sõnadega „lustakad vanaisad“ või „vallatud vanaisad“.

Meesansambli Vanaisad 15. tegevusaasta kontsert toimub 5. aprillil kell 17 Hopneri majas ja sisepääs on kõigile tasuta.

„Kaanon kaitseinglile“ Nigulistest

Kolmapäeval, 19. aprillil kell 19 tuleb Niguliste kontserdisaalis ülestõusmispühadele pühendatud kontserdil esmaettekandele helilooja Valeri Petrovi uus suurteos „Kaanon kaitseinglile“.

Teos on kirjutatud kahele orelile, kahele koorile, neljale solistile ja lugejale. Esinevad artistid Eestist ja välismaalt: organistid Ene Salumäe ja Tiia Tenno, kooriansambli Orthodox Singers ja Voces Musicales, solistid Andrei Bogatš (tenor), Natalia Birjukova (metsosopran, Peterburi), Maria Petrov (sopran) ja Juri Montšak (bass, Peterburi), draamateatri näitleja Indrek Sammul. Dirigeerib autor.

Miks ja millal tekkis mõte teos kirjutada?

Valeri Petrov: *Mõte kirjutada „Kaanon kaitseinglile“ tuli mul juba ammu, tööd teose kallal alustasin poolteist aastat tagasi. Inspiratsioon sai õigeusu palveraama-*

tust ja pinevatest mõtisklustest suure paastu ajal. Eelmisel aastal otsustasin, et ülestõusmispühadeks kirjutatan teose valmis. Miks just „Kaanon kaitseinglile“? Iga inimese paremal käel on kaitseingel, kes hoolitseb ja kaitseb kurja eest, rõõmustab, kui teeme head ja kurvastab, kui me ei käitu oma südametunnistuse järgi. Hakkasin üha enam mõistma kaitseingli rolli oma elus, eriti siis, kui kõik ei lähe plaanitu kohaselt.

Teose kannavad ette kaks orelit, kaks koori, solistid ja lugeja. Miks selline omapärane koosseis?

Mõte oli luua ainulaadset muusikalist õhkkonda, milles terve

kontserdisaal oleks helidega täidetud. Solistide ja kooride partiid on palveraamatu tekstide muusikaline illustatsioon. Koorid, solistid ja orelid asuvad saali erinevates kohades ja see loob erilise tajufekti.

Kas „Kaanonit kaitseinglile“ on plaanis veel kuskil esitada?

On küll, järgmine esitus tuleb ilmselt välismaal. Ettekannet on üsna raske korraldada, kuna kahe oreliga kontserdisaale on vähe. Õnneks on Niguliste ideaalne koht, seepärast soovitan soojalt kasutada võimalust ja kuulata esmaettekannet just seal.

Ülestõusmispühade kontserdi piletid on saadaval Piletilevis ja enne kontserdi algust kohapeal.

Venekeelse trükisõna näitus

Linnamuuseum kutsub Tallinna Vene muuseumis avatud aastanäitusele „Vene trükisõna Tallinnas: 19. sajandist 1940. aastani“.

Näitus tutvustab vene trükisõna ajalugu Tallinnas, vene tähestiku reforme ja raamatu valmimist ning heidab valgust sotsiaalsele, kultuurilisele ja poliitilisele ajaloole, mis sõltuvalt ajastust – Vene impeeriumist iseseisva Eestini – väljendus kohalikus trükitoodangus.

Eksponeeritakse nii Aleksander Borissovi erakogust pärinevaid haruldusi kui ka esemeid Tallinna linnamuuseumi, Tallinna Vene muuseumi, Eesti trüki- ja paberimuuseumi, Eesti filmiarhiivi, Tallinna ülikooli akadeemilise raamatukogu ja Harjumaa muuseumi kogudest.

2016. aasta algusest Tallinna linnamuuseumi koosseisu kuuluv Tallinna Vene muuseum tutvustab Eesti vene kultuuri ja Tallinna eri rahvusest kodanike eluolu. Pikk 29a asuvat muuseumihoonet on mainitud juba 15. sajandi allikates ja see on Eesti kultuuriloos tuntud ka kui Ants Laikmaa ateljee-kooli esimene asukoht.

Näitust saadab haridusprogramm ja muuseum korraldab ka temaatilisi ekskursioone sinne vene kultuuriga seotud paikadesse.

Näituse valmistasid ette kuraatorid Maria Smorževskihh-Smirnova ja Zurab Jänes.

Raepress

Festival tutvustas kaasaegset vene kultuuri

1.–12. märtsini toimunud festivali ОПЪ FEST keskne teema oli linn ja linnaruum.

Kino, kirjanduse, teatri, tantsu, ajaloo ja ilumaailmaga seotud 19 festivaliüritust külastas mitu tuhat inimest. Kõige laialdasemat huvi äratasid legendaarne film „Soomuslaev Potjomkin“, tantsulavastus ja ekskursioon Aleksander Nevski katedraali. Linna- ja muuseumi ekskursioonid ning loengud olid nii populaarsed, et kohad täitusid ühe päevaga. Publiku suure huvi tõttu korraldati nii lisaekursioone kui ka -loenguid. Abi-

linnapea Mihhail Kõlvart tões, et kaasaegne vene kultuur Eestis on mitmekesine ja sel on väga palju eri rahvusest ja vanusest austajaid.

ОПЪ FEST on teine kaasaegse vene kultuuri festival, mille korraldab Tallinna linnavalitsus. Esimene sarnane festival VDRUG peeti Tallinnas 2015. aastal, selle korraldas samuti Tallinna linn.

APRILL RAHVARINDE MUUSEUMIS

RAHVARINDE MUUSEUMI FILMIPÄRASTLÕUNA

7. aprill kell 15

Vaatame Nõukogude Liidus 1966. aastal valminud komöödiat „Ettevaatust, auto!“ Filmi kangelane on kindlustusagent, kes varastab pättidelt autosid, müüb need maha ja raha annab heategevusele. Tema parim sõber on miilits, kes neid autovargusi uurib.

JOHN LUNDQVISTI LOENG

13. aprill kell 15

Eesti patrioot, ühe esimese moodsa meditsiiniettevõtte rajaja John Lundqvist kõneleb Eesti taasiseseisvumisest, olevikust ja tulevikust. See on pilk Eestile väljastpoolt. Loeng on eesti keeles.

RAAMATU JA ROOSI PÄEV

23. aprill

Kingi raamatu ja roosi päeval Rahvarinde muuseumi töötajale roos ning saad vastu ühe sel päeval tasuta pakutavast raamatust. Raamatu ja roosi päeva tähistamine sai alguse 1930. aastatel Barcelonas, kus ühele raamatukaupmehele tuli idee suurendada kirjanduse mõju rahva hulgas – nimelt võiks sel päeval iga mees kinkida naisele roosi ning naine mehele raamatu. 1995. aastal kuulutas UNESCO Kataloonia raamatu ja roosi päeva rahvusvaheliseks raamatu ja autoriõiguste päevaks, et väärtustada raamatu tähtsust ühiskonna ja kultuuri arengus. Eestis tähistatakse raamatu ja roosi päeva alates 1998. aastast.

NÄITUSED EESTI NAISAJALOOST

8.03–5.09.2017

Üleval on rahvusarhiivi näitus „Naesterahwa töö ja elu. Eesti naise elupilt 1920.–1930. aastast“ ja Rahvarinde muuseumi näitus „Naisliikumine ülemineku Eestis“. „Naesterahwa töö ja elu“ heidab pilgu naisseksiolemisele sõjaeelses Eesti Vabariigis, „Naisliikumine ülemineku Eestis“ vaatleb aga naiste rolli taasiseseisvumise ajal. See on ainulaadne ja põnev ülevaade Eesti naisest ajaloo keerdkäikudes.

Vabaduse väljak 9 • tel 644 8193 • rrmuseum@rrmuseum.ee

AVASTUSRETK

Tallinna vanim mälestusmärk tähistab keskaja lõppu Eestis

Kitsekülas Magdaleena haigla lähedal väikesel Marta tänaval asub Eestis ainulaadne ja Tallinna vanim oma algsel kohal säilinud monument, mille Kesklinna valitsus ja Tallinna linnaplaneerimise ameti muinsuskaitse osakond kavatses korradada juba sel aastal.

Tagasihoidlikul haljasalal asuval nelinurksele postamendile asetatud paekivist raidrist on kaunistatud ühelt poolt reljeefiga, mis pole enam kuigi hästi nähtav. Sellel on kujutatud krutsifiksi, millest ühel pool põlvitab ja palvetab habemega pikkade juustega raudrõivais mees ning teisel pool lebavad maas sõjamehe kiiver ja kaks ristatud luud, mille kohal alamsaksakeelne piiblisalm. Raidristi teisel (Marta tn) poolel on alamsaksakeelne tekst, mis tõlkes on järgmine: „Aastal 1560, 11. septembril on siin härra Blasius Hochgreve venelaste poolt armutult maha löödud. Jumal olgu talle armuline ja andku talle viimsel päeval rõõmsat ülestõusmist igavesele elule. Aamen.”

Järgnevalt annangi ülevaate, kes oli Blasius Hochgreve (kasutatud on ka nimekuju Högrove). Miks on see mälestusmärk oluline Tallinna ja Eesti ajaloos?

Ajaloolase Jüri Kivimäe sõnul oli Högrove Liivimaa sõja eelõhtul Tallinna üks tuntumaid ja jõukamaid kaupmehi, kelle äritehingud ulatusid Amsterdamist Novgorodini. 16. sajandi teisel veerandil üha ag-

ressiivsemaks muutunud Moskva suurvürstiriigi välispoliitika avaldas tema ärile otsest mõju. Venelaste kallaletung Liivimaale ning Narva ja Tartu vallutamine 1558. aastal tegid sajandeid toiminud ja Liivimaa linnadele rikkust toonud hansakaubandusele lõpu. Kuna venelased hakkasid Lääne-Euroopasse kaupu vedama otse ilma Vana-Liivimaa linnade vahendusega, septsesid paljud Tallinna suurkaupmehed, sh Högrove juba 1558. aasta suvel plaane venelaste kaubavahetuse takistamiseks. Högrove eestvõtmisel taheti meritsi tagasi vallutada Narva linn, milles nõustus osalema ka Liivimaa ordumeister Gotthard Kettler, kuid see jäi siiski vaid plaaniks. Arvatavasti oli sõjakalt meeletatud Högrove ka üks 1560. aasta septembris peetud lahingu eestvedajaid, keda tallinlased tema hukkamisel suurejooneliselt mälestasid. Sajandeid hiljem on mälestusristi puhul kuulsat kaupmehet isikust olulisemaks muutunud selle laiema tähendus. Tegemist pole mitte ainult Tallinna ajaloos tähtsa isiku või märgilise võiduga, vaid Eesti alade ajaloos ühe ajastu lõppu tähistava sündmusega.

Aastakümneid kestnud Liivimaa sõda on hakatud võrdustama keskaja lõpuga meie aladel. Enne sõda oli Vana-Liivimaa jaotatud mitme väikeriigi — Saksa ordu, Riia, Tartu, Saare-Lääne piiskopkondade ja jõukate hansalinnade — vahel. Liivimaa naaberladel olid 15. sajandi lõpul ja 16. sajandi esimesel poolel tekkimas suuremad kuningavõimu ümber koondunud riigid ja ka siinsetel aladel soovisid üha rohkem võimu haarata Saksa ordu

Foto: Erik Raiküla (1976. aastal)

Liivimaa haru ordumeistrid. Siiski ei õnnestunud neil Liivimaa sõja eelõhtul nõrgemaid riigikesi endale allutada, sest need otsisid ja said abi suurematelt naabritel. Nii olid Taani, Rootsi, Poola kuningad ja idas üha laieneva Moskva suurvürstiriigi tsaar Ivan Julm mõistagi kursis Liivimaa riigikeste omavahelise rivallitsemisega ning viimane otsustas selle enda kasuks pöörata.

Sõja puhkemine 1558. aastal tekitas Tallinnas ärevust. Narva ja Tartu langemine tõi Tallinna müüride varju sealseid kaupmehi ja talupoegi ning linn täitus sõjapõgenikega. Esimesel sõjasuvel Vene väed Tallinna veel ei ohusanud ja tallinlased kauplesid endale järgmisel aastal pooleaastase vaheerahu. Suurematel hansalinnadest oli Tallinn siiski üks jäänud ning 1559. aastal Liivimaa uueks ordumeistriks tõusnud Gotthard Kettleri sõbralikud suhted Poola riigiga ei tõotanud kaubalinna suveräänsusele pikka iga. 1560. aastal saabus Kuressaarde ka Läänemere suurvõimu Taani kuninga vend Magnus, kes asus üle võtma Taani valdusi Saare- ja Läänemaal. Sõjategevuse jõudmine Tallinna alla oli vaid aja küsimus.

Mustpeade vennaskonna kroonika kirjutab 1560. aasta sügisel toimunud lahingust järgmist: „Aastal 1560, 11. septembril tuli venelane 6000 mehega Läänemaalt ja tahtis Tallinna all, Jeruusalemma mäe tagant Ülemiste veski suunas minna. Sama päeva hommikutundidel langesid neile linnast peale 250 ratsa- ja 500 jalameest, sealhulgas kodanikud ja sellid, ning läksid neile esmalt liivaluidetes, umbes ühe

Foto: Eero Kangor (2015. aastal)

miili kaugusel siit, kallale, kus siis meie omad rüütelkult vaenlasega lahingut löid ja kokku põrkasid ning nende eelväge enamalt jaolt löid, nii et paljud venelased lahinguväljale maha jäid. Kui aga venelaste peavägi meie omade peale tuli, olgugi et viimased end rüütelkult ka kaitseid, tõmbusid meie sõjasulased tagasi sohu; nii pidid ratsamehed koos kodanike ja sellidega end tagasi linna tõmbama, mispeale nad mitu korda end uuesti kogusid ja jälle venelaste kallale läksid ning palju neist tapsid. Ja kui neile enam kodanikke koos ülejäänud sulastega, koos lipkonnaga, linnast kuni Jeruusalemmanni appi tahtsid tulla, siis pööras venelane end ära, ja talle oli teekond Ülemiste veski suunas takistatud, niisiis pidi ta ette võtma teise tee, Jürgen Treideni mõisa.”

Lahingukirjelduses toodud vägede suurte arvude kohta on avaldatud kahtlusi, kuid et tegemist oli tähtsa võiduga, tõestab see, et langenutele püstitati lahingupaika kolm

või mõningatel andmetel koguni neli mälestusmärki, sh mälestusrist Blasius Högrovele.

Jeruusalemma mäe tagune lahing tõestas tallinlaste vaprust ja kasvatas laiemale Eestimaa vasallide-sõjameeste prestiiži. Jüri Kivimäe sõnul kiirendas see Tallinna rae diplomaatiat ja poliitilise otsuse tegemist minna Rootsi kuninga võimu alla. 1561. aastal alistusidki Harju-, Viru- ja Järvamaa rüütelkonnad ning Tallinn Rootsi kuningale Erik XIV-le. Kuna Liivimaa sõda oli veel pooleli ja Rootsi soovis rüütelkonna sõjameeste ühinemist oma vägedega, oli kuningas nendega sõlmitud lepingus nõus kinnitama rüütelkonna kõik varasemad vabadused ja privileegid. Nii pandi sõlmitud lepinguga alus rüütelkondade sajandeid kestnud ülemvõimule, mis püsis 1918. aastani.

Eero Kangor
kunstiajaloolane

Naised ajaloos

Kõigil, kelle huvi naisajaloo vastu, on põhjust tulla Rahvarinde muuseumisse, kus naistepäeval avasime lausa kaks näitust.

Projektijuht Nele Viks tutvustab Rahvarinde muuseumi näitust.

„Naesterahwa töö ja elu. Eesti naise elu 1920.–1930. aastast” on koostanud rahvusarhiivi töötajad Astri Schönfelder ja Külli Niidassoo. Nagu pealkiri viitab, hõlmab näitus peamiselt maailmasõdadevahelist, aga pisut ka sellele eelnevat aega. See on detailne (kokku enam kui sada osa) ja pildirikas lugu naise arengust ühiskonnas, kus kehtis palju enam kitsendusi ja piiranguid kui tänapäeval. Näitus keskendub kindlatele teemadele: töö, haridus, vabanemine korsetist, Kloostrimetsa naised (Pätsi naispere) jne.

Teine näitus, „Naisliikumine ülemineku Eestis” vaatab naisajaloo tulipunkte Eesti taasiseseisvumise ajal. Ka see on naise

vabanemise lugu, ehkki mõnevõrra erinev eelmisest. Näituse koostas ajaloolane Liis Jõhvik, keda huvitab ennekõike sootemaatika 1980. aastate kodaniku liikumises. Ta otsib vastust ka küsimusele, kuidas arusaam sugudest aitas konstrueerida sotsiaalset, kultuurilist ja rahvuslikku identiteeti. Näitus haakub paljude praegu aktuaalsete ühiskondlike probleemidega.

Mõlemad näitused annavad hea ülevaate, milliste probleemidega pidid naised silmitsi seisma Eesti ajaloo murdeaegadel. Ent see ei ole pelgalt lugu sellest, kuidas ületati ebaõiglust, vaid ka naiste eneseotsimisest ja -leidmisest. Võib ka öelda, et see on

lugu modernse ühiskonna kujunemisest.

Miks on need näitused vajalikud? Liiga tihti esitatakse ajalugu läbi suurmeeste, poliitika ja sõdade prisma, jättes ebaõiglaselt varju naised ja teemad, millela ühiskonda pole võimalik ette kujutada. Mehe kõrval on alati naine, kelle roll on tihti suurem kui esmapilgul paistab. Aga mis veel tähtsam: naise mõõdupuu pole mees, vaid ta on omaette väärtus, keda tuleb tähele panna ja austada. Seda mitte ainult naistepäeval, vaid iga päev.

Nele Viks

Rahvarinde muuseumi projektijuht

Raua saun 80

25. märtsil peeti Raua saunas Tallinna ühe eakama kümbulasutuse 80. sünnipäeva.

Saun ehitati Raua 23 kinnistule arhitekt Herman Bergi projekti järgi 1936. aastal ja avati 18. märtsil 1937. Järgnenud kahel kümnendil oli sel Tallinna puhtaima ja luksuslikema sauna kuulsus ning varem rajatud Kalma sauna asemel nimetati just Raua tänava kümbulasutus Tallinna saunaks number üks. Ühekordne osa ehitati hoonele juurde 1960. aastatel ja siis laiendati ka tagumist osa. 2013 renoveeriti Raua saun põhjalikult ja taastati väliselt endises mahus.

Kesklinna vanem Taavi Pukk, abilinnapea Eha Võrk ja „saunakapten” Sergei Geller Raua sauna sünnipäeval.

Gustav Adolfi gümnaasium valmistub arenguhüppeks

Eesti vanim kool, Gustav Adolfi gümnaasium (GAG) loodab uue õppehoone valmides teha läbi suure arenguhüppe.

„Uue õppehoone lisandumine muudab oluliselt paremaks õpikeskkonda, seda nii õpilastele kui ka õpetajatele,” kinnitab GAG-i direktor Hendrik Agur. Koolis kaob ruumikitsikus ja paraneb töökond, lisaks saab suur hulk Kalamaja ja vanalinna lapsi koha tipptasemel koolis. Kui oponendid väidavad, et Vana-Kalamaja 9 paiknev õppehoone võib mõjuda halvasti GAG-i vaimususele, siis vastab Agur: vaimususe ja kvaliteedi loovad koolis töötavad inimesed.

„Tallinnas leidub mitu kooli, mille noorem ja vanem kooliaste tegutsevad eraldi õppehoonetes,” selgitas Tallinna haridusameti juhataja Andres Pajula. „GAG-i kasvamine toimub sujuvalt ja järk-järgult, kooliperel on aega tasapisi muudatustega kohaneda. Esimesel sügisel võetakse kokku vastu kuni kuus klassitäit lapsi esimestesse klassidesse. Õpilaste arv klassis on 24. Õpetajate poolt vaadates tähendab see, et esimesel aastal liitub kollektiiviga kokku kuni neli uut täiskohaga

Pressikonverentsil remonditavas kooli võimlas rääkisid GAG-i plaanidest (vasakult) põhikooliosa õppejuht Tiivi Pikhof, direktor Hendrik Agur, abilinnapea Mihhail Kõlvart ja haridusameti juhataja Andres Pajula.

algõpetuse õpetooli õpetajat. Seega ei ole tegemist märkimisväärse muudatusega kooli struktuuris.”

„Haridussüsteemi kaasajastamine eeldab nii sisulisi kui ka vormilisi uuendusi,” ütles abilinnapea Mihhail Kõlvart GAG-is antud pressikonverentsil. „GAG-i praeguses ajaloolises õppehoones asuvad ruumid seavad kooli arenguvõimalustele piirid. Tooksin võrdluse Tartu ülikooliga, mille GAG-ist aasta hiljem ehk 1632 asu-

tas samuti Gustav II Adolf. Ülikool on aastasadade jooksul laienenud mitte ainult Tartus mitmesse õppehoonesse, vaid lisaks sellele ka teistesse Eesti linnadesse. Miks ei võiks Eesti vanim kool GAG olla Eesti suurim, tingimusel, et tagatakse tipptasemel haridus ja õpikeskkond?” Kesklinna halduskogu leidis 14. märtsil, et GAG-i kehtiv arengukava peab vastama tege-likkusele ehk see tuleb viia vastavusse kooli laiendamisplaanidega.

Koolirõõmu ja -õnne festival KRÕF

Pealinna algklassiõpilaste lühinäidendite koolirõõmu ja -õnne festivalil KRÕF esines 11. märtsil 17 kollektiivi.

Festivali näitetruppe paremusjärjestusse ei panda. Aukirjadega tunnustatakse kõiki kollektiive ja tuuakse välja nende tugevad küljed, iga esi-neja saab mälestuseks KRÕF-i logoga meene ja maiustusi. Kümne aasta jooksul on festivalil üles astunud 47 Tallinna kooli 2190 õpilast. Paljud koolid on osalenud 6–8 korral, aga Nõmme põhikooli lapsed õpetaja Kaia Palu juhendamisel lausa igal aastal.

Sel aastal Tallinna ühisgümnaasiumis (TÜG) etendusid hinnanud žüriis olid festivali patroon Janno Põldma (filmoperaator ja -lavastaja), Kertu Vellerind (ehte-

Oskar Lutsu „Kevade” katkendid Kristiine gümnaasiumi 3.b klassi esituses pälvivad peapreemia.

kunstnik, kes on kirjutanud KRÕF-i jaoks kolm näidendit), Nele Viks (Rahvarinde muuseumi projektijuht) ja Aime Niidas (TÜG-i õppejuhataja).

Peapreemia sai Kristiine gümnaasiumi 3.b klass näidendiga „Katkendid O. Lutsu „Kevadest”” (juhendaja õp Mare

Pukk). Parimateks näitlejateks valiti Elis Pärnaste (Rahumäe põhikool) Barbi rolli eest etenduses „Väikelinna lugu” ning Oskar Greg Veski (Kristiine gümnaasium) Tootsi osa eest etenduses „Katkendid O. Lutsu „Kevadest””. Eripreemia pälvinute seas olid Grete Mänd vanalinna hariduskolleegiumist (mutt etenduses „Loomarahva imepärsed juhtumised”) ja Liisa-Maria Tischler Kadrioru saksa gümnaasiumi 5. klassist (näidendi „Saara ja Toomas päästavad lihavõtted” autor).

Festivali korraldajad tänavad Tallinna haridusameti ja Kesklinna valitsust ning AS-i Kalev KRÕF-i toetamise eest!

Liivia Kivit

KRÕF-i projektijuht

Kesklinna tuleb Lotte lasteaed

1. maist asutatakse aadressil Lydia Koidula 23 uus, Lotte lasteaed.

„Lasteaiahoone rekonstrueerimist ja juurdeehituse rajamist alustati juba möödunud aasta septembris. Investeeringute kogumahuks on kavandatud 2,7 miljonit eurot, milles sisalduvad ka ruumide sisustus, liitumised tehnovõrkudega ja õuealale rajatavad mänguväljakud,” nentis abilinnapea Mihhail Kõlvart. „Ehitustööde valmimise tähtaeg on tänavu 31. juuli ja lasteaed on valmis lapsi vastu võtma oktoobris.”

Uude lasteaeda tuleb kuus rühma kuni 132 lapsele. Rühmad komplekteerib lasteaia direktor Tallinna hariduse infosüsteemi andmete alusel pealinna lasteaedades järjekorras olevatest lastest. Seejuures lähtutakse linna üldisest taotluste esitamise ajalisest järjestusest ja koha soovimise ajast. Maja ehitab AS Remet.

KESKLINNA NOORTEKESKUS

3. APRILL – KARAOKEVÕISTLUS
ALGAB KELL 17.30
EELREGISTREERIMISEGA
IVAR@TALLINNANOORED.EE

8. APRILL – BUMERANG RUS
KELL 15.00 – 17.00

18. APRILL – GRUUSIA KULTUURIÖHTU
(TUDENGIMAJAS) 18.00 – 20.00

20. APRILL – KULTUURIÖHTU:
MEHHIKLANE AMEERIKAS
KELL 18.00 – 19.30

22. APRILL – LEGE LAUPÄEV
KELL 14.00 – 16.00

25. APRILL – PING-PONGI VÕISTLUS
KELL 16.00 – 18.00

28. APRILL – LEGOLABOR: PERED
ALGAB KELL 18.00
EELREGISTREERIMISEGA
ANNIKA@TALLINNANOORED.EE

APRILLI ÜRITUSED

TallinnaNoored | tallinnanoored.ee | kesklinn@tallinnanoored.ee

S
U
T
I
Ä
N

27. märts–14. august 2017

Muinasjutu-
vestja tuleb
külla

KAIE KAL
(akrüülmaalid)

Näituse „Muinasjutuvestja tuleb külla” maalid on inspireeritud muinasjutustest ning maast ja ilmast. KAIE KAL on lõpetanud Eesti Kunstiakadeemia teatrikunsti eriala. Ta on teinud lavakujundusi teatrites, stuudio- kujundusi Eesti Televisioonis ja illustreerinud raamatuid. Ta on osalenud näitustel nii Eestis kui välismaal aastast 1996.

HOPNERI MAJA
Raekoja plats 18
www.hopnerimaja.eu

Aitame noori
töökoha
leidmisel ja
haridustee
jätkamisel

Teenus on tasuta

Kontakt: tugila@tallinnanoored.ee

NÕUANDED

Eelmisel aastal olid lillifestivali teemad „Kired aias” ja „Terrassiaed”.

Lillifestival tuleb taas

Üheksas rahvusvaheline Tallinna lillifestival toimub Tornide väljaku pargis 19. maist 25. augustini.

Linnavalitsus moodustas žürii Tallinna lillifestivali parimate võitlustööde valimiseks. Žürii esimees on abilinnapea Kalle Klandorf ja liikmed Ain Valdmann, Tarmo Sulg, Merike Kampus, Urmas Kaldaru, Kristiina

Kupper. Žürii töös osalema kutsutakse ka Kersti Lootus, Ulve Pärn, Tiina Tamm, Merilen Mentaal, Ülle Grišakov, Maarja Feodorov-Gustavson, Kadri Maikov ja sekretärina Mai Lepp. Tallinna lillifestivali 2017 kor-

raldab asutus Kadrioru Park ning sel aastal on aedade teemad „Pereaed” ja „Ühevärviline aed”.

RaePress

Diabeet allub enesekontrollile

Viimastel aastatel nendivad meedikud diabeeti haigestumise kasvu. See on seotud toitumisharjumuste muutuse, eluea pikenemise ja muude teguritega.

Diabeet on endokriinne haigus, mida iseloomustab kõhunäärme hormooni – insuliini – vähesuse või puudumise tõttu pidev suhkrusisaldus veres. Haigus põhjustab ainevahetushäireid, veresoonte, närvisüsteemi ja siseelundite kahjustusi.

Umbes 25% diabeeti põdevatest inimestest ei tea oma haigestumisest. Nad elavad sümptomitele tähelepanu pööramata rahulikult harjumuspäraselt elu, aga samal ajal hävitab diabeet nende organismi. Seda haigust kutsutakse ka „vaikseks tapjaks”. Sümptomite eiramine võib kaasa tuua infarkti, neerupuudulikkuse, nägemishäireid või probleeme jalgadega. Samas on selle haiguse sümptomid nii erinevad, et inimene võib käia aastaid arstide vahet ja ravida mida tahes, teadmata, et tal on diabeet. Võib kaevata näiteks ähmase nägemise, naha kuivuse, veritsevate igemete, sagedase külmetuse, pideva janu üle. Kui veresuhkru tase tõuseb järk-järgult, siis organism harjub sellega ega anna märku, et midagi on valesti.

Tihti diagnoositakse seisund, mida nimetatakse eeldiabeediks. Selle korral tõuseb glükoositaseme veres üle normaalse, kuid on siiski liiga madal, et seda diabeediks nimetada. Eeldiabeediga inimesed kuuluvad riskirühma. Haiguse arengut on võimalik ära hoida, kui jälgida kaalu, sportida ja süüa tervislikult.

Diabeedi üks põhjusi on endokriinsüsteemi viga. Süsteem on

vajalik organismi normaalseks talitluseks, see vastutab rakkude uuenemise ja ainevahetuse toimimise, sealhulgas hormonaalse tasakaalu eest. Kui kõhunäärme töö on häiritud ning see ei tooda enam insuliini, areneb inimesel esimese tüüpi diabeet ehk „nälgimine keset küllust”: suhkrut on veres palju, ent pole insuliini, seepärast ei pääse suhkur rakkudesse, need jäävad nälga ja hukkuvad. Esimese tüüpi diabeedi korral on kõige tähtsam hoida normaalselt glükoositaset.

Teise tüüpi diabeet tekib tavaliselt vanemas eas. Selle korral töötab kõhunäärme normaalselt, insuliini on küllalt, kuid rakkude retseptorid ei võta seda vastu ehk mõttetult „koputab suletud uksele”. Insuliin ei toimi, seetõttu on veres suhkrut palju, aga rakkudes kasinalt. Teise tüüpi diabeeti peetakse ka eluviisihäiguseks, sest see areneb siis, kui inimene liigub vähe, tuiseneb, ei anna endale füüsilist koormust. Olulist rolli mängivad ka vanus ja pärilikkus.

Vahel tekib diabeet raseduse ajal, kuid kaob pärast lapse sündi. Tasub teada, et normaalne veresuhkru tase tühja kõhuga on 5,5 mmol/l. Kõrgenenud tase 5,6–6,9 mmol/l ja glükosüleeritud hemoglobiin 5,7–6,4% signaaliseerivad juba eeldiabeedist.

Oluline on meeles pidada, et diabeet on väga tõsine haigus. Kui teile on pandud diagnoos, tuleb täita kõiki arsti ettekirjutusi. Tuleb järgida

tervisliku toitumise reegleid ning tasakaalustada valkude, rasvade ja süsivesikute sisaldus toidus. Regulaarsed treeningud aeglustavad samuti haiguse arengut, samas kasutab aga organism insuliini efektiivsemalt.

Olen täheldanud, et oma diabeedist teada saades inimese ellusuhtumine muutub. Üks tuntud diabeetik on öelnud: „Diabeet ei ole haigus, vaid eluviis. See on nagu auto juhtimine tiheda liiklusega maanteel – tuleb lihtsalt teada liikluse reegleid.” Tänu enesedistsipliinile jõuavad paljud diabeetikud rohkem ja elavad kauem kui nii mõnigi terve inimene, vaja on vaid veresuhkru hoida lubatud tasemel.

Diabeet on krooniline haigus, mille ravi kestab kogu elu, ent enesekontrolli ja arsti soovitude järgimisega on võimalik vältida tüsistusi. Olge terved!

Vladimir Afanasjev
kirurg-onkoloog

Häirenupp on kodus abiks

Sotsiaalvalve- ehk häirenuputeenust osutatakse Tallinnas eakatele ja puuetega inimestele, kes oma tervisliku seisundi tõttu võivad sattuda kodus abitusse olukorda.

Teenusesaaja koju paigaldatakse kahepoolset sidet võimaldav hädaabisüsteem, mille kaudu on võimalik ööpäevaringselt kutsuda abi olukorras, kus inimene ei ole võimeline liikuma ja iseseisvalt abistajatele ust avama. Näiteks tekib arstiabi ootamatu vajadus, on vaja abi kukkumise, ajutise liikumisvõimetuse või ruumidesse löksujäämise korral, samuti tulekahju, plahvatuse jms korral. Eelmisel aastal oli teenusel 283 klienti, väljakutseid kokku 207.

Abilinnapea Merike Martinson ütles, et esialgu suhtuti häirenupu teenusesse skeptiliselt ja kahtle-

valt, aga asjade arenedes on selgeks saanud, et paljudele inimestele on see ainuvõimalik lahendus, kuidas oma kodus turvaliselt edasi elada ja hooldusasutusse minnek edasi lükata.

Häirenuputeenust osutatakse ööpäevaringselt kõigil kalendripäevadel, sealhulgas riigipühadel. Kliendi koju paigaldatakse lokaalsed valveseadmed ja antakse mobiilsed häirenupud, mida kasutades on võimalik saada otseühendus kõnekeskusega ja kutsuda abi. Väljakutse teinud kliendi koju sõidab vajadusel sotsiaalvalve meeskond. Teenuse osutamise eeldus on

lauatelefoni või mobiiltelefoni olemasolu kliendi kodus ja teenuse osutajale juurdepääs kliendi eluruumile (võtmete andmine). Häirenupuseadmete komplekt antakse kasutada tasuta; abi kutsumine maksab telefonioperaatori paketi põhise hinna ja seadme korrashoiuks tehtavate testkõnede kulu. Seadmete paigalduse ja hoolduse eest tasub Tallinna linn.

Sotsiaalvalveteenuse saamiseks tuleb pöörduda MTÜ Tallinna Hoolekande Keskus poole, Suur-Sõjamäe 6, tel 666 0041.

RaePress

Ettevõtlusamet ootab toetustaotlusi

Tallinna ettevõtlusamet ootab ettevõtlustoetuse taotlusi, mida saab esitada nii praktikajuhendaja toetusele, uute töökohtade loomise kui ka messitoetusele. Taotlusvormid on saadaval ettevõtlusameti ettevõtja infopunktis ja Tallinna kodulehel www.tallinn.ee/ettevotjale.

Praktikajuhendaja toetuse taotluste esitamise tähtajad on 26. mai ja 6. oktoober 2017. Uute töökohtade loomise toetuse ja messitoetuse taotluste vastuvõtt toimub regulaarselt. Taotlused tuleb esitada Tallinna mittetulundustegevuse toetuse taotlemise iseteenin-

duskeskkonna kaudu. Lisainfot saab ettevõtja infopunktist (Vabaduse väljak 7) või telefonil 640 4388 ja 640 4219.

RaePress

KESKLINNA SÜDAMEKUU 1.–29. aprillini

♥ Spordiklubis SPARTA (Pärnu mnt 139c)

1., 8., 15., 22. ja 29. aprillil algusega kell 12

Välitreeningud „Suvevorm” Järve metsas

- Treeninguks kogunemine on Sparta fuajees
- Suvevorm on mõnus ja vaheldusrikas välitreening, kus treenitakse nii aeroobset kui ka lihasvastupidavust. Välitreeningud on tasuta

Laupäeval, 22. aprillil – Lahtiste uste päev

Tasuta:

- jõusaal
- rühmatreeningud
- terviseetmalised loengud

♥ Spordiklubis Reval-Sport (Aia tn 20)

3.–28. aprill

Tasuta rühmatreeningud igal tööpäeval

- Treeningutel/mõõtmistel osalemiseks vajalik eelnev registreerumine tel 641 2068
- Küllastada saab ühte treeningut päevas 2h treeningajaga
- Täpsem treeningute kava: www.revalsport.ee/sydamekuu

♥ Keskklinna Sotsiaalkeskuses (Liivalaia 32)

Kolmapäeval, 19. aprillil

13.30–15.00 Toitumisnõustaja Külli Holstingu loeng teemal „Kuidas toituda, et püsida terve ja vitalne?”

Liigu rohkem, oled tervem!

VEEKESKUS & SPORDIKLUBI

Kodulinna maja annab teada

Kaltsuvaibad on praegu väga *in* ja nende kudumise oskus veel rohkem. Kõigil pole kahjuks oskusi, veel vähemal kudumiseks. Kodulinna maja annab abi: 20.–24. aprillini korraldame **KUDUMISE ÕPPIMISE** kursuse (meister Külli Viil) ja kes asja selgeks saab, võib vabadel aegadel kasutada majas olevaid telgi. Huvilistel palume registreerida 10. aprilliks valvelauas.

Hooaja viimane **PUDI-PADI LAAT** on 21. ja 22. aprillil kell 12–17. Saada on põnevad mööblit, käsitööd, koduseid moose, taimeteesid, igasugust toredat majakaupa, pisut peetud riideid ja raamatuid ning palju muud.

Majas on mitu näitust:

„13x VALTER“, „SIRJE MARIS HORMA – VARJUST VALGUSESSSE“, kuu lõpust üks huvitav maalinäitus ja meie maa koolilugu pikki aegu tagasi tutvustav näitus.

NUNNATORNI kaudu pääseb LINNAMÜÜRILE, KULDJALA ja SAUNATORNI.

Saab mängida **LAUATENNIST** ja **KOROONAT** iga päev kell 11–17 (v.a neljapäeval).

Esmaspäeval, 24. aprillil kell 18 jätkame koos Eesti Muinsuskaitse Seltsiga infovahetust sellest, kuidas areneb ettevõtmine „**PÄÄSTKEM PATAREI**“.

Sarjas „Väärtus“ (ikka pühapäeviti kell 14)

- 2. aprillil** vaatame tööjärge **KOLMES VENNAS**, teejuht Mart Keskküla
9. aprillil RÜÜTELKONNA HOONE MINEVIKUST JA TULEVIKUST jagavad selgitusi Olev Liivik ja Henry Kuningas
16. aprillil on võimalus KÕNDIDA KADRIORUS koos Oliver Orroga
23. aprillil tutvustab Boris Dubovik DOMINIILKLASTE KLOOSTRI VANU RÕÖME JA UUSI MURESID
30. aprillil on ÜKS PÕNEV KÕNDIMINE VANALINNAS koos Kahrut Elleriga

Kõikidest „Väärtuse“ tutvumiskäikudest osavõtuks on vaja eelnevalt registreerida Kodulinna majas (Gümnaasiumi 3, telefon 644 9867).

Tiina Mägi

101 HILJA LIIMETS
100 NADEZDA GNEDYKH
98 LEIDA PÖDER
97 AINO ISSAK
96 ALIDE SOODLA
95 LAINE KALDOJA
 EVALD KREISON
 FIRA TŠERNOVA
 LIDIA BURLAKOVA
94 ANTONINA MJAGKOVA
 ENDEL KUKK
 ALIIDE OSULA
 NIINA OOLO
 TAMARA ROMASHKINA
93 ZOJA USLOV
 LIIDIA LEESMENT
 IRENE IIVEL
 IAKOV SHMERLIN
 MARIA DENISOVA
92 LYUBOV GRINKEVICH
 HERTA RÜNKARU
 VALENTINA MURAVJOVA
 ASTA KALMU
 GALINA PISMENNAJA
 META OSUL
 BRUNO TOMBERG
91 SILVI TILK
 HELVE KÖRGE

GALINA MIHHALTŠENKO
 LEMBI ARRO
 VEERA RUBINSTEIN
 LIDIA KOZLOVA
 HELGA-AGNES RADIK
 IRENE OJA
 HUBERT TALLIKAS
90 JEVGENIA VENDELIN
 ASTA BIROVA
 HILJA-MAIMO KESSA
 EKATERINA MIKHAYLOVA
 VIRVE TAEI
 ANTONINA DEMIDOVA
 MARET PURDE
 REVEKA MAI
 ENDEL JÖGIOJA
 OLEKSANDR RUDNIEV
 MAIMO PREIVERK
 DIANA OLONICHEVA
 EVI SAKK
85 JAAKKO JUHANI SAARINEN
 HELMI UJUK
 LILIAN-OPHELIA JOHANSON
 MARET SCHULTZ
 MARGARITA PETROVA
 MARGARITA DZHURAEVA
 INNA SEPPAM
 JEVDOKIA PARIND
 ANDRES SAAR
 ANNA ROODES
 EVI JUHKAM
 LY LÄLL
 AINO PÄRNOJA
 HELI PAUN
 ENDEL KALJULÄTE
 EHA MÄEKALA

VELLO LAINEVEER
 AINA VAHTER
 HUBERT ROOHEIN
80 NADEŽDA KURZINA
 JULIA MELNIKOVA
 JAAN NÖMM
 VAMBOLA VELLI-VÄLLIK
 MATTI PIIRIMAA
 VADIM MELNIKOV
 HEINO NIINE
 SVETLANA KAMENEVA
 LIUDMILA BORISOVSKAIA
 MARTA GUBINA
 NIINA DEMEHHINA
 LAINE SOOSAAR
 PILVI JAAMA
 EDIT UMOVA
 MALLE PATRAK
 ILME LIIV
 SALME LEMMIK
 VIKTOR GECHANSKI
 NIINA IVANOVA
 LIDIA TKATŠJOVA
 HILDE POOLMAA
 TATJANA SUVOROVA
 AGO-MADIS HERKÜL
 RAIVO JAKOBSON
 VIKTOR TŠUPOV
 JELENA ŠEREMET
 TIJU SCHUTTING
 ANTONINA BULYCHEVA
 ELFRIDA RAESAAR
 HEIDO-LEMBIT JÄNES
 SAIMA MAIBAK
 LAINE ORUSTE

*Kui te ei soovi oma sünnipäeva avaldamist Kesklinna Sõnumites, siis palume sellest vähemalt kaks kuud varem kirjalikult teatada aadressil Kesklinna Sõnumid, Nunne 18 Tallinn 15058 või e-kirjaga kesklinnasonumid@tallinnlv.ee

KESKLINNA SOTSIAALKESKUSE APRILLIKUU ÜRITUSED

E, 3 aprill kl 14 KONTSERT

Esineb tantsutrupp ALHAMBRA Nõmme kultuurikeskusest, juhendaja RIINA ARO
K, 5. aprill kl 17 MEESANSAMBEL VANAIASD 15 Hopneri majas (Raekoja plats 18)

Vanaisad (juhendaja Vaike Sarn) tähistab kontserdiga oma 15. tegevusaastat.

Kaastegev naisansambel Miraaž. Kontsert tasuta.

E, 10 aprill kl 14 TERVISELOENG „LIIGESTE JA LUUDE PROBLEEMID SEOSSES VANUSEGA“

Eneseabi kasutades Korea meetod Su-Džok (kaelaba aktiivsete punktide mõjutamine), kaasa saab abimaterjalid. Pärast loengut on võimalus osta looduslikke preparaate liigestele. Räägib

doktor OLGA PRIIMANN

N, 13. aprill kl 12.30 KONTSERT-MÕTISKLUS ÜLESTÕUSMISPÜHADE OOTUSES

Mõtiskleb PÜHA VAIMU KOGUDUSE abiõpetaja EHA KRAFT. Laulab Laine Aus, flöödil Aare Pehka ja kontrabassil August Sarrap

E, 17. aprill kl 14 LAULUGA KEVADES ja VÄRVITUD MUNADE VÕISTLUS

Sööme ja koksime mune. Parimatele meened. Laulab Neeme Otstavel

K, 19. aprill kl 13.30 TERVISEPÄEV

Toitumisenõustaja Külli Holsting: „Kuidas toituda, et püsida terve ja vitaalne?“

N, 20. aprill kl 15 TANTSUPÄRASTLÕUNA

Tantsuks mängib Liivabänd, juhatab Aare Pehka

R, 21. aprill kl 16 KEVADKONTSERT

Kevadmeeleolu loob sõpruskoor „AALLON LAULAJAT“ Jyväskyläst (Soome).

Koori juhatab Küllike Vaatmann

E, 24. aprill kl 14 JÜRIPÄEVAKONTSERT

Tantsib segarahvatantsurühm HÕBEKIHAR, juhendaja Linda Ehatamm

24. mai kl 8–21 EKSKURSIION EDELA-RAPLAMAAL

Raplamaa mõisad ja kirikud, Sillaotsa talumuuseum Hind koos lõunasöögiga 30 eurot. Reisijuht Jaan Maasing. Palume registreerida ja tasuda infolauas.

5.–6. juuni RINGREIS ÜMBER VÕRTSJÄRVE

Õõbimine Jõgevestes Greete motellis. Hind koos hommiku- ja kahe lõunasöögiga 85 eurot. Reisijuht Jaan Maasing. Palume registreerida ja tasuda infolauas.

29. august ALUTAGUSE ÜMBRUS

Kiviõli seikluspark, Aidu karjääri tee, sõudekanal, lisaku, mõisad. Hind koos lõunasöögiga 30 eurot Reisijuht Jaan Maasing. Palume registreerida ja tasuda infolauas.

AVATUD HEIDI TOOMINGA LOODUSFOTODE NÄITUS

Kolmapäeviti kell 13–15 Kesklinna Pensionäride Ühenduse esinaine pr M. Sume vastuvõtt.

Igal neljapäeval kell 11–14 meditsiiniline nõustamine ja vererõhu mõõtmine.

Juriidiline nõustamine, jurist Kristel Tina. Vajalik eelnev registreerimine infolauas või tel 646 6123 (tasuta).

13.04 kell 10–12 kolesterooli ja veresuhkru mõõtmine. Palume eelnevalt registreerida valvelauas või tel 646 6123 (tasuta).

Iga kuu esimesel esmaspäeval kell 14 **Eesti Rindemeeste Klubi koosviibimised**.

Iga kuu teisel ja neljandal esmaspäeval kell 14.30 **Soomepoiste Leskede Klubi koosviibimised**.

Tegutsevad ringid, kursused ja ansamblid. Tööd jätkab ja uusi hoolealuseid ootab eakate päevahoid.

AVATUD: E–R 9–17

Päevahoid avatud E–R 7–19

ADDRESS: Liivalaia 32 (sissepääs sisehoovist)

INFO: 646 6123

JUUKSUR, MANIKÜÜR ja PEDIKÜÜR: 645 9029

e-post: info@kesotskeskus.ee

KODULEHEKÜLG: www.kesotskeskus.ee

HOPNERI MAJA

APRILL 2017

• 2., 3. aprillil kell 19

25., 26., 27. aprillil ja 21., 23., 24. mail kell 20 **Molière „VÄGA HAIGE“** VHK Teatrikooli 19. lennu lõpulaavastus. Piletite broneerimine: theatrum@theatrum.ee

• P, 9. aprill kell 15

THE SOUL SINGERS

Ülestõusmispüha kontsert

Kavas on erinevate maade vaimulik muusika. Kunstiline juht ja dirigent Genri Tron. Piletid 10/5 eurot, (grupid 10+ inimest 5 eurot) müügil Piletilevis ja enne algust kohapeal.

Uksed avatakse 14.40

• E, 24. aprill kell 18

Maailmarändurite Klubi

„4X4 REISID“

Külastamiseks on Väino Laisaar – seikleja, automatkaja ning matkarjaru tootev reisioperaator.

Sisepääs 2 eur

• R, 28. aprill kell 19

Kadi Uibo autorikontsert „Naeran kuule“

...me elame siin... üks sinine viiv meilt sügise taas viib... kuni palgeid puut'vad suvetuuled, ma naeran kuule...

Kadi Uibo (laul, harmoonium, väikekannel, kalimba)

Eno Kollom (löökpillid)

Kontserdil kõlavad nii vanemad kui uuemad laulud, mis on sündinud Anna Haava, Marie Underi, Mathura ja Kadi Uibo tekstidest.

Pilet 10/8 eurot saadaval Piletilevis ja tund enne kontserdi algust kohapeal.

KURSUSED

• Noorte Vanamuusikastudio

Reedeti kell 16.30–17.30

Õpetaja Maria Staak

Osalustasu 20 eurot kuus

Info ja registreerimine:

info@hopnerimaja.eu

• R, 21. aprill kell 18–20.30

VANADE TANTSUDE KLUBI

Väga erineva taustaga vanade tantsude huvilised on Tallinnas kohtunud juba 2008. aastast.

Hopneri majas kogunetakse tantsuklubi sarnaselt, kaasas kindlasti tantsimiseks sobivad madalad jalanõud. Juhendaja

Madli Telleri käe all õpitakse või meenutatakse 15.–18. sajandi

seltskonna- ja õukonnatantse.

Sisepääs 5 eurot (sularahas)

NB! Sisepääs Vanaturu kaela poolsest uksest!

• P, 23. aprill kell 12

JOOGARÕÖMUS PEREHOMMIK „Hingehelinad“

Osalema on oodatud 3–12aastased lapsed koos vanema või vanavanemaga.

Lisainfo Laste Joogaruum Hingehelinad Facebookis.

Üritusele registreerumiseks kirjuta info@kallikodu.ee

• LASTE JOOGA

Neljapäeviti kell 15–16

Noorem kooliiga (7–10 a)

Juhendaja: Kalli Suga.

Osalustasu: 9 eurot tund, 30 eurot kuu.

Lisainfo ja registreerimine:

info@kallikodu.ee

• EAKATE JOOGA – hõbedased hetked

Neljapäeviti kell 13

Juhendaja: Kalli Suga.

Lisainfo ja registreerimine:

info@kallikodu.ee või 5560 1768

SEENIORIDE ÜLIKOOL

NB! Seenioreide ülikooli kohad on täis!

• K, 5. aprill kell 12

TERVIS. „Kumb oli enne? Kas vaimne või füüsiline tervis?“

Sille Martma, elustiilinoostaja

• K, 12. aprill kell 12

KULTUUR. „Kirjad Moskvast. Perekond Semperite kirjaveetus aastatel 1958–1963“

Ene Kuljus, Eesti Teatri- ja Muusikamuseum

• K, 19. aprill kell 12

KULTUUR. Toomkiriku ekskursioon, sisepääs annetusena 1€, Toom-Kooli 6. Giid Risto Paju.

• K, 26. aprill kell 12

PSÜHHOLOGIA. „Vastutuse võtmine oma elu eest.“

Mari Semakin, Ühtsuse Ülikooli eri- ja süvendatud programme ja kursuste Virgunud Treener, Eesti Ühtsuse Keskuse asutaja

NÄITUSED

27. märts–14. august 2017

Kaie Kal (maalid)

„Muinasjutuvestja tuleb külla“

Kaie Kali maalid on inspireeritud muinasjutust, maast ja ilmast, kevadest ja tähtsusest.

LINNAELU

Fassaadid korda!

1. märtsil alustas linnaosa valitsus taotluste vastuvõtmist projekti „Fassaadid korda” raames toetuse saamiseks.

Projektiga toetatakse korteriühistuid, kes on Tallinna linna territooriumil asuvate korterelamute parendamisel ja rekonstrueerimisel seadnud eesmärgiks energiatõhususe tõstmise ning samuti hoonete fassaadide ilmestamise supergraafikaga.

Toetust antakse kuni 10% krediidi- või finantseerimisasutuselt taotletavast korterelamu renoveerimislaua summast või abikõlblike kulude summast. Rekonstrueerimistööde puhul antakse toetust 20 000 eurot aastas. Korteriühistu tellitud supergraafika teostamiseks

antakse toetust kuni 70% selle maksumusest, kuid mitte rohkem kui 3000 eurot.

Taotlusi võetakse vastu linnaosa valitsuse vastuvõtuajal esmaspäeviti kell 15–18 ja neljapäeviti 10–12. Aja võib ka kokku leppida Henrik Veldiga tel 645 7264.

Selgusid Tallinna parimad teenindajad

Konkursi „Tallinna parim teenindaja 2017” finaalis 16. märtsil väljus kümne finalistist seast võitjana Merilin Männik, Põldma Kaubanduse müügikonsultant. Teise koha saavutas

Maria Ivanenko, kes töötab Swedbanki kliendinõustajana. Kolmandale kohale tuli Põldma Kaubanduse müügikonsultant Piret Kaev. Konkursi žürii esinaine Ilona Sää-

lik, Tallinna teeninduskooli kliendi-teeninduse õpetaja iseloomustas: „Merilin oli tähelepanelik ja püüdis kõige enam astuda kliendi kingadesse, silmapaistev oli ka tema ausus ja empaatilisus. Ta oleks nagu meie koolist tulnud.”

Konkursil osales 191 teenindajat, eelvoorud toimusid nelja tööpäeva jooksul ja lahendada tuli erinevaid situatsioone, kus testiti teenindaja suhtlemisoskust ja tarbijakaitseaduse tundmist.

Heateenindus.ee valib koos Tallinna ettevõtlusametiga parimaid teenindajaid alates 2006. aastast.

Kaia Tammekänd

konkursi projektijuht

Tallinna parimad teenindajad. Foto: Kert Kruusakivi

Korteriühistud saavad haljastustoetust

Kuni 30. aprillini saavad korteriühistud taotleda linnavaraameti kaudu projekti „Roheline õu” toetust.

Maksimaalne toetus on 600 eurot korteriühistu kohta ja toetuse määr kuni 60% kavandatud tegevuste kogumaksumusest. Projektille on tänavuses linnaeelarves 40 000 eurot. Mullu sai toetust 87 korteriühistud kogusummas 39 860 eurot. Toetus on ette nähtud puude, põsaste, püsikute, roni- ja lilletaimede soetamiseks ja istutamiseks;

lillevaaside, -amplitte ja muude mahutite ostmiseks ja paigaldamiseks, istutusmaterjali soetamiseks ja istutamiseks; muru rajamiseks ja sambla tõrjeks; puude raieks ja hooldusloikuseks.

Toetus makstakse välja pärast taotluses näidatud tegevuste elluviimist ja kohapealset kontrolli. Seejärel esitab korteriühistu linnavara-

ametile hiljemalt 10. septembriks toetuse väljamaksmiseks vormikohase kuluaruande koos lisadega.

„Roheline õu” on täiendus juba aastaid edukalt toimunud „Hoovid korda” projektille, mille raames on saanud toetust üle 900 korteriühistu. Lisainfo: <http://www.tallinn.ee/est/rohelistallinn/>

Tutvuda saab linnahalli planeeringuga

Tallinna linnahalli ja selle lähiala detailplaneering on kuni 6. aprillini avalikul väljapanekul.

Detailplaneeringuga saab tutvuda nii Kesklinna valitsuses Nunne 18 hoovimaja ruumis 32 kui ka linnavalitsuse infosaalis Vabaduse väljak 7. Materjalid on saadaval ka Tallinna planeeringute registris <https://tpr.tallinn.ee> (detailplaneeringu menetluse number on DP041900). Lisateavet saab telefonidel 645 7003 ja 645 7264.

Planeeritud 11,5 ha suurune ala piirneb põhjast

Patarei sadamaga, läänest Kalasadama ja Kultuurikatla piirkonnaga, lõunast Sadama tänavaga ning idast Logi tänavaga. Linnahalli ja mere vahelisele alale on detailplaneeringuga kavandatud kuni kuuekorralised äri- ja eluhooned, aga ka piisavalt avalikku ruumi. Linnavalitsus võttis AB Artes Terrae OÜ koostatud planeeringu vastu 15. veebruaril.

Hoovide korrastamistootlusi tuli üle saja

Projekti „Hoovid korda” taotluste esitamise tähtjaks 1. märtsiks laekus linnaosade valitsustele kokku 109 taotlust.

Linnaositi esitati taotlusi Kesklinnas 31, Põhja-Tallinnas 25, Lasnamäel 22, Mustamäel 13, Haaberstis ja Nõmmel 8, Kristiines 7 ja Pirital 3 taotlust. Otsus toetuse saajate kohta tehakse hiljemalt 27. aprillil.

Ühistutel on õigus linnalt nime-

tatud määruse kohaselt toetust saada kuni 70% ulatuses projekti maksumusest. Toetuse maksimaalne suurus on 15 980 eurot aastas ja 39 950 eurot kolmel aastal kokku. Toetus makstakse välja kuludeklaratsioonide alusel töö kvaliteedi

kontrollimise järel. Tänavu on linnaeelarves eraldatud projektille „Hoovid korda” 502 500 eurot.

Raepress

Linnahalli juurest koristatakse prügi 5. mai talgupäeval.

Ees seisab heakorraldus

Tallinn korraldab juba 26. korda heakorraldusüleskutega „Lööme linna läikima”.

Suuremad koristustalgud peetakse aprilli keskpaigast 14. maini, et Tallinna päevaks saaks avalik linnaruum puhtaks talve jooksul ladestunud sodist. Tänu kevadiselt heldele ilmastikule oli võimalik alustada kesklinnas tänavate kevadpesu juba märtsi keskpaigast.

Heakorralduskesked üritused:

18.04 kell 11 avatakse Vabaduse väljaku tunnelis prügikunsti näitus, mille eksponaadid on valmistatud eelmise aasta koristusaktiooni „Puhas rand” käigus kogutud jäätmetest.

21.04 kell 11 tähistatakse Südalinna kooli hoovis maapäeva ja istutatakse puid.

29.04 kevadtalgud Aegna saarel. Kohale saab Kalaadamast kell 10 väljuva laevaga, tagasisõit kell 16. Töövahendid ja talgusupp on korraldajate. Registreerimine aadressil aegna@aegna.ee.

5.05 Kesklinna heakorraldusüleskutega linnahalli idapoolsel alal. Kogunemine kell 11 Rumbi ja Logi tänava nurgal.

7.07 ohtlike jäätmete tasuta kogumine Kesklinnas.

Linnaosa valitsus varustab tavapäraselt asumiseltse töövahendite ja jäätmetahutitega kogukondlike talgute korraldamisel.

Tallinnas hakatakse harrastama põllumajandust

Linna keskkonnaamet kaardistas märtsis huvi linnaaedade rajamise vastu. Aprillis valitakse ühisaedade ja kogukonna linnaaia rajamiseks partnerid ja aedade asukohad. Edaspidi soovib keskkonnaamet aiandushuvilised kokku viia ning juba sel aastal rajada juhtprojektna istutuskestidega ühisaiaid. 2018. aastal on planeeritud aga rajada kogukonna linnaaed.

Abilinnapea Arvo Sarapuu sõnul arendatakse nii edasi linna-põllumajanduse ideed, mis laekus konkursile „Uuenduslik idee Tallinna innovaatiliste lahenduste teekaardile kandmiseks” ja tekitas linnarahva hulgas elava diskussiooni. Keskkonnaameti juhataja asetäitja Elena

Sapp lisab, et linnapõllumajanduses võib peituda mitmekülgseid võimalusi nii pealinna elanike kui ka külastajate jaoks – nende heaolu parandamiseks, linnaökoloogia kui vajaliku teadusharu laiendamiseks ja keskkonnasäästliku mõtteviisi juurutamiseks.

„Linnaaedade rajamisest huvitatuid otsides ei sea me mingeid piiranguid, varasemaid praktilisi kogemusi ei pea olema, sest nõustamist saab ka meilt,” selgitas Sapp. „Soovime leida võimalike aedade asukohti ja aednikke. Eelistatud on avalik ruum, et teadlikkuse kasvamine kasutegur oleks suurem. Ent välistatud pole ka eramaa või korteriühistu maa, kui huviline on näiteks mõni ühistu või asumiseltse. Algatu-

se üks eesmärke ongi ühistegevus kogukonnas.”

Juhtprojektil „Ühisaiad” tahetakse luua ajutised peenrad kastides. Taimede valik ja peenra hooldamine sõltub juba aednikest, ka saak jääb nende vastutusele. Arvestatavas koguses toidu tootmisele lootusi tõenäoliselt ei rajata, märkis Sapp. Pigem saab linnapõllumajandusel olla hariv ja kasvatuslik tähendus, rohelisemat linnaruumi luues elanike heaolu, isetegemise võimaluste ja kogukonna sidususe suurendamine.

Aednik Kadri Järv Kesklinna valitsusest hindas, et üks võimalikke linnaaia asukohti kesklinnas oleks Skåne bastionil.

Paldiski mnt 21 kinnistu detailplaneeringu avaliku arutelu kokkuvõttev teade

Tallinna Kesklinna Valitsus viis 28.02.2017 läbi Paldiski mnt 21 kinnistu detailplaneeringu avaliku väljapaneku järgse avaliku arutelu. Ajavahemikus 5.01–19.01.2017 toimunud avalikul väljapanekul esitati 1 vastuväidet ja ettepanekuid sisaldav pöördumine. Tallinna Kesklinna Valitsuses toimunud Paldiski mnt 21 kinnistu detailplaneeringu avalikust arutelust võtsid osa planeeringu koostaja ja linnaosa esindajad. Vastuväite esitaja ja naaberkiinnistite omanikud koosolekust osa ei võtnud, seega sisulist arutelu planeeringu üle ei toimunud. Edasise menetlusega tegeleb Tallinna Linnaplaneerimise Amet.

Tartu mnt 13 ja Tartu mnt 15 kinnistute detailplaneeringu avaliku arutelu aeg

Tallinna Kesklinna Valitsus ja Tallinna Linnaplaneerimise Amet avalikustasid ajavahemikus 15.02–2.03.2017 Tartu mnt 13 ja Tartu mnt 15 kinnistute detailplaneeringu. Nimetatud ajavahemikus Tallinna Kesklinna

Valitsuses materjalidega tutvumas kodanikke ei käinud. Avalikul väljapanekul laekus kohalike omavalitsusele 4 kirjallike ettepanekuid ja vastuväidet sisaldavat pöördumist. Avaliku väljapaneku tulemusi tutvustav avalik arutelu toimub 12. aprillil 2017 algusega kell 14.00 Tallinna Kesklinna Valitsuse saalis (Nunne tn 18). Info telefonil 645 7264. Detailplaneeringu jooniste ja seletuskirjaga saab tutvuda Tallinna planeeringute registris aadressil <http://tpr.tallinn.ee/tpr>

Vile tn 8 kinnistu detailplaneeringu koostamine

Tallinna Linnavalitsus otsustas 8. veebruaril 2017 istungi korraldusega nr 217-k algatada Vile tn 8 kinnistu detailplaneeringu koostamine. Kesklinnas asuva planeeritava maa-ala suurus on 0,21 ha. Detailplaneering koostatakse eesmärgil määrata ehitusõigus elamumaa sihtotstarbega Vile tn 8 kinnistule kuni 2-korruselise üksikelamu ehitamiseks ja määrata krundi kasutamise tingimused.

Amandus Adamsoni tn 12 maaüksuse, Kevalde tn 8 kinnistu ja lähiala detailplaneeringu koostamine

Tallinna Linnavalitsus otsustas 15. veebruaril 2017 istungi korraldusega nr 253-k algatada Amandus Adamsoni tn 12 maaüksuse, Kevalde tn 8 kinnistu ja lähiala detailplaneeringu koostamine. Kesklinnas asuva planeeritava maa-ala suurus on 1,09 ha. Detailplaneering koostatakse eesmärgil muuta Kevalde tn 8 kinnistu ja Amandus Adamsoni tn 12 maaüksuse piire eesmärgiga kavandada Kevalde tn 8 kinnistule Amandus Adamsoni tänava poolt juurdapääsutee ja moodustada selle teenindamiseks ajutine krunt liitmiseks Kevalde tn 8 või külgneva transpordimaa kinnistuga, määrata Kevalde tn 8 kinnistule ehitusõigus oleva õppehoone järgi ja täiendava õppehoone ehitamiseks, määrata Amandus Adamsoni tn 12 maaüksusest moodustatavale elamumaa või ühiskondlike ehitiste maa sihtotstarbega krundile ehitusõigus, täpsustada Koidu tn 11a katastrüksuse sihtotstarvet ning määrata krundide kasutamise tingimused.

МЕСЯЦ ЗДОРОВОГО СЕРДЦА

В РАЙОНЕ КЕСКЛИННА С 1 ПО 29 АПРЕЛЯ

Движение – это здоровье!

Позитивный Таллинн

В последние годы Таллинн стал более открытым, дружелюбным и позитивным. И в пасмурные дни на улицах можно встретить улыбающихся людей, и это верный знак, что горожане довольны своей жилой средой. Но все же количество улыбающихся людей не является точным мерилем удовлетворенности. Для того чтобы оценить свою деятельность и установить новые цели для выполнения ожиданий горожан, местное самоуправление нуждается в обратной связи. Эту цель выполняет как «Позитивная программа Таллинна», так и регулярно проводящиеся исследования удовлетворенности.

Важно каждое мнение

Город – сложный организм. В нем проживают вместе люди с различными взглядами, ожиданиями и потребностями. Задача самоуправления – найти консенсус в решениях, касающихся развития, который был бы приемлем возможно большему числу горожан.

Стабильное развитие города начинается с открытости новым мыслям. Каждой ценной идее нужно дать возможность осуществиться, чтобы город могла преобразовывать позитивная энергия. Именно с этой целью мы инициировали сбор идей для составления «Позитивной программы Таллинна 2018–2022».

Для того чтобы бесценные мысли непременно были нами услышаны, мы в своей управе Кесклинна решили стать ближе к людям и начали в марте программу «Новое управление в Кесклинне», в рамках которой каждый последний рабочий день недели нас можно найти в офисе под открытым небом. Офисную палатку горожане смогли посетить у входа в туннель, ведущий к Балтийскому вокзалу, в парке Таммсааре, в парке Койду и у кинотеатра «Космос».

Возможностью напрямую пообщаться с руководством и с чиновниками районной управы люди пользовались активно и эти встречи высветили очень содержательные темы, которыми район займется по мере своих сил. Как на бумаге, так и по электронной почте поступили сотни идей в дополнение к «Позитивной программе Таллинна». Кесклиннацы хотят участвовать в делах родного города, и хотя некоторые оппозиционеры резко нападали на эту инициативу, это не заставит нас отказаться от модели вовлекающего управления. В демократических странах вовлекающее управление становится все более и более естественным, и мы исходим из этого.

Большая часть из продолжающейся программы уже выполнена

Большая часть из полученных в 2013 году от кесклиннацев идей на сегодняшний день осуществлена или близка к осуществлению. Важнейшей из них можно назвать сооружение по адресу Койдула, 23 детского сада, а также игрового уголка и площадки для экстремального спорта. Дом Хопнера на сегодняшний день стал многофункциональным центром культуры, как того и хотели горожане. В социальной сфере более доступной стала услуга домашнего ухода. Многие горожане просили внести предложение правительству Эстонской Республики о восстановлении пособия на похороны. И в этом достигнут прорыв. Продолжается строительство муниципального жилья, которое теперь поддерживает и государство. Подавляющая часть упомянутых в проекте «Позитивного Таллинна» улиц, таких как Ластекоду, Вейценберги, Юхкентали, Техника и других, претерпела капитальный ремонт. Не секрет, однако, что инвестиции в ремонт дорог и улиц должны быть гораздо более крупными, чтобы настал черед и маленьких внутрирайонных улиц. Но приятно признать, что решение этой проблемы при составлении городского бюджета становится все более приоритетным.

Новый облик приобрел и Полицейский сад, своей очереди ожидает парк Таммсааре, где работы начнутся уже в текущем году. Предложения горожан были учтены в проекте новой главной улицы Таллинна и смежной с ней пешеходной зоной, а также планах развития портовой территории, окрестностей Адмиралтейского бассейна и окрестностей Горхolla. С реализацией проекта главной улицы окончательно решится проблема проходящей через центр города велосипедной дорожки, появятся дополнительные многочисленные зеленые зоны и зоны отдыха, которых так не хватает в центре города. В следующем году реконструкция ожидает парк Гонсиори.

«Позитивный Таллинн» работает

Как явствует из вышеприведенного, «Позитивная программа Таллинна» работает. Это модель вовлекающего управления, который мы можем гордиться. Общими усилиями мы сделаем город лучше. Если ни одной замечательной идеи в голову сразу не приходит, попробуем, идя по городу, быть внимательными к согражданам и улыбаться им. Можно даже поприветствовать их, как рекомендует недавно начавшаяся кампания. Для начала и это хорошо, а дальше, если мы радостно и сердечно будем приветствовать весну и друг друга, может, возникнут и ценные идеи, которые можно будет добавить в «Позитивную программу Таллинна». Давайте быть позитивными!

Таави Пуук

старейшина Кесклинна

Житель Кесклинна ценит жилую среду

В феврале были подведены итоги проведенного в декабре прошлого года фирмой Faktum/Ariko опроса общественного мнения «Удовлетворенность жителей публичными услугами в Таллинне в 2016 году». Целью опроса было получить обзор удовлетворенности горожан жилой средой и картографировать ожидания, связанные с развитием города и района. Подобные исследования проводятся уже много лет, и, сравнивая полученные сейчас результаты с итогами прошлых лет, можно получить хороший обзор развития города. Исследования удовлетворенности являются частью стратегии вовлекающего управления, которая в дополнение к «Позитивной программе Таллинна» предусматривает тесное общение с районными обществами, НКО, квартирными товариществами и, естественно, с самыми активными горожанами.

Общественный транспорт, благоустройство парков и возможности спорта

33% кесклиннацев оценивает жилую среду как очень хорошую и 56% процентов как хорошую. Учитывая требовательность кесклиннацев, показатель удовлетворенности 89% является исключительно радующим результатом. Кесклинн обращает на себя внимание тем, что целых 28% местных семей не имеют автомобиля и 24% кесклиннацев главным способом передвижения для себя называют ходьбу пешком. По этим показателям мы в столице являемся суверенными лидерами. Хотя популярность пешего передвижения свидетельствует о том, что рабочие места, школы и необходимые услуги располагаются в основном поблизости от дома, 30 процентов кесклиннацев ежедневно пользуются общественным транспортом.

Характеризуя общественный транспорт, кесклиннацы высоко оценивают его доступность и удобство. 86% респондентов считает, что общественный транспорт за последнее время изменился в лучшую сторону. Свой вклад в это внесло выведение на линии новых современных трамваев, а также использование современных и удобных автобусов после того, как в 2013 году была создана система бесплатного общественного транспорта.

По сравнению с жителями других районов, кесклиннацы больше довольны благоустройством парков и зеленых насаждений. Также высоко оцениваются возможности занятий спортом, состояние спортивных площадок и стадионов. Больше других таллиннцев жители Кесклинна удовлетворены и услугами публичных бань и бассейнов.

Кесклиннацев тревожит шум движения транспорта и вибрация

Как следует из опроса, кесклиннацев больше, чем жителей других районов города, тревожат шум, вибрация и загрязнение воздуха транспортом. Это и понятно. Десятилетиями Кесклинн использовался в качестве транзитного коридора между жилыми районами Таллинна. Здесь важную роль играло расположение Таллинна между морем и озером Юлемисте, которое направляло все движение транспорта между Ида- и Ляэне-Таллинном на узкую территорию.

Правда, в последние годы произошли важные перемены в переводе транзита в реконструированный транспортный коридор Юлемисте-Ярвевана, что позволило существенно разгрузить Кесклинн, однако проблема по-прежнему остается актуальной. Во

Управа Кесклинна в марте начала программу «Новое управление в Кесклинне», предлагая по пятницам услуги районной управы в различных местах столицы. 31 марта с 13 до 15 офис управы Кесклинна на открытом воздухе будет работать у кинотеатра «Космос». Обращаться можно по тем же самым вопросам, по которым горожане обычно обращаются в управу в здании на улице Нунне. Можно также предлагать свои идеи на благо новой «Позитивной программы Таллинна».

многом здесь роль играет привычка водителей ехать, например, из Хааберсти в Ласнамяэ через центр города, не рассматривая при этом возможность использования другого маршрута. Когда будет построена новая главная улица, автомобили будут направлены в объезд центра города и, как следствие, значительно сократится и шум, и загрязнение воздуха.

Свой вклад в увеличение транзитного движения вносит и порт, через который в центр города прибывают тысячи тяжелых грузовиков и автомобилей. Этот серьезный шум и фактор вибрации уменьшится в следующем году, когда будет готова улица Рейди. Можно признать, что проблемы, на которые кесклиннацы в ходе опроса обратили больше всего внимания, во многих найдут решение в самое ближайшее время.

В АПРЕЛЕ УПРАВА КЕСКЛИННА БУДЕТ РАБОТАТЬ ПОД ОТКРЫТЫМ НЕБОМ

7 апреля у Центрального рынка
21 апреля в Полицейском саду
28 апреля у магазина Comarket в Кадрпоре

26 апреля в Социальном центре Кесклинна мы подведем итоги выполнения «Позитивной программы» на период с 2014 по 2018 годы. В мероприятии примут участие руководители мэрии и управы части города. Приходите послушать и принять участие!

Большая тема Кесклинна — велосипедные дорожки

По сравнению с жителями других районов, кесклиннацы больше всего недовольны состоянием велодорожек. Хотя количество участников велосипедного движения в Таллинне составляет всего 0,7% населения столицы, проблема касается заметно большего числа горожан, поскольку на нехватку велодорожек сетуют и те, кто сам никогда в седло не садится. Причина в том, что особенно в центре города велосипедисты в условиях отсутствия велодорожек норовят выехать на тротуары. А поскольку многие велосипедисты при этом не придерживаются разумного темпа движения, возникают постоянные конфликты с пешеходами, которые чувствуют себя в опасности.

И здесь хотя бы частично помогает решить проблему проект главной улицы, которая выведет велосипеды в заполненном людьми центре города на отдельную дорожку для легкого транспорта. В то же время следует признать, что вопрос строительства велодорожек является одной из проблем ближайшего будущего всего Таллинна, на которую следует обратить больше внимания.

Чего хотят кесклиннацы

Опрос показывает, что инфраструктура Кесклинна способна удовлетворить основные ожидания жителей. На вопрос, каких сооружений, общественных зданий или предприятий в части города не хватает больше всего, 47% жителей центра города ответили, что ни в чем не чувствуют недостатка в Кесклинне или ничего не могут особо выделить. 7% жителей Кесклинна хотят, чтобы на территории части города появились бы новые магазины, 5% хотят, чтобы поближе к их дому были бы публичные бани или бассейн, 4% — спортивный комплекс и 3% — парковка. 2% жителей испытывают нехватку новых мест общепита, еще столько же хотят, чтобы появился приличный рынок и 2% респондентов — парк.

2% опрошенных хотят, чтобы получили дальнейшее развитие тропы здоровья, еще 2% хотят видеть поблизости от дома детский сад. Кстати, стоит отметить, что до сего времени в рамках продолжающейся «Позитивной программы Таллинна» обратная связь от кесклиннацев по вопросу о магазинах коснулась в первую очередь необходимости именно маленьких магазинов в районах города. У городских властей особенно больших возможностей здесь нет, но предпринимателям стоило бы запомнить этот факт.

Кесклиннацы отличаются от жителей других районов Таллинна тем, что по рабочим дням целых 56% остаются в своей части города и не должны куда-либо ездить на работу. Результаты исследования «Удовлетворенность жителей публичными услугами в Таллинне в 2016 году» подтверждают, что Кесклинн является лучшим местом для проживания и местные жители высоко оценивают родной район. Я благодарю всех кесклиннацев, принявших участие в исследовании, и заверяю, что управа Кесклинна ежедневно работает во имя достижения целей, поставленных вами.

Таави Пуук

старейшина Кесклинна

ВАЖНЫЕ ТЕМЫ

ЗНАМЕНИТЫЕ КЕСКЛИННАСЦЫ

Георг Отс – голос, полный любви

21 марта исполнилось 97 лет со дня рождения известного и высоко ценимого эстонского певца Георга Отса.

От художественного ансамбля в Ярославле до звездного солиста театра «Эстония», любимца российского народа и кумира финнов – таким был путь Георга Отса. За свои 55 лет он успел оставить блистательный след, значение которого до сих пор не угасло. И сегодня, более чем через 40 лет после смерти мастера, в далеких российских деревнях, не говоря уже о крупных городах, можно встретить людей, по утрам навистывающих арию Мистера Икс из фильма с тем же названием, а для многих финнов «Viigo» (Эстония) начинается с бессмертного «Сааремааского вальса» Георга Отса. Так жизнеутверждающий, радостный и талантливый певец стал легендой, по сей день объединяющей страны и народы.

Георг Отс был не просто артистом, в репертуаре которого насчитывалось более 500 песен на 20 различных языках и который в течение 30

лет сыграл в театре более 70 ролей. Он был харизматической личностью, сумевшей преодолеть искушения века и сохранить на вершине своей славы простоту, дружелюбие и творческую свежесть. Талант Отса, его умение преодолевать трудности и трудоспособность могли бы вывести его на большие сцены мира, однако, к сожалению, границы и возможности оказались закрытыми для него. Время, когда мир открылся перед эстонцами, наступило лишь спустя годы после смерти Отса.

Вряд ли найдутся эстонцы, никогда не слышавшие Георга Отса. Однако круг тех, кто видел своими глазами Отса на сцене, становится все уже. Снятый о нем фильм и летний фестиваль в Вызу знакомят с этим прекрасным певцом и человеком и тех, кто родился уже после завершения эпохи Отса. Тем, кому посчастливилось насладиться выступлениями

Отса, несомненно вспомнятся его глубоко жизнерадостный Папагено, драматический Евгений Онегин или циничный, отравляющий свою жизнь подозрениями Яго. Амплуа ролей Отса было широким, а его преданность музыке безграничной.

Друзья Отса вспоминают заразительность натуры певца и его привлекательную личность. Эри Клас, который познакомился с Отсом еще будучи ребенком, во времена художественного ансамбля в Ярославле, рассказывал, как «дядя Георг» дал ему поиграть свой брючный ремень. Игрушек ведь в те суровые времена не было! Урве Таутс, которая выступала с легендарным певцом в 14 операх, вспоминала, как на одном из спектаклей Отс взял с собой на сцену и выпустил там жившую в театре кошку. Добрый юмор и шутки были свойственны Отсу. Последним домом Георга Отса была квартира на буль-

варе Каарли. Над дверью, в которую мастер входил, возвращаясь со спектаклей или после концертных гастролей, находится простая мемориальная доска. В самом центре города есть также улица имени Отса, а молодежь обретает первые музыкальные навыки в училище имени Георга Отса. Однако важнее всех этих скромных знаков внимания любовь, которую до сего дня испытывают к великому певцу. Об Отсе никогда не говорят равнодушно, его харизма будоражит и вдохновляет и по сей день. Это любовь, которую могут заслужить только некоторые и особенно – великие.

Те, кто не вспомнил о дне рождения Георга Отса 21 марта, могут теперь постфактум найти какую-нибудь из исполненных им арий или песен (их во множестве можно отыскать и в интернете) и, наслаждаясь хорошей музыкой, думать об этом великом человеке.

Георг Отс в 1960 году. Фото Эстонского музея театра и музыки.

«Канон Ангелу Хранителю» в концертном зале Нигулисте

В среду, 19 апреля, в 19 часов пройдет концерт, посвященный Пасхе, в котором примут участие музыканты из Эстонии и России. На концерте состоится премьера нового произведения Валерия Петрова «Канон Ангелу Хранителю», написанного для двух органов, двух хоров, четырех солистов и чтеца.

Исполнители: органисты Эне Салумяэ и Тийа Тенно, ансамбли Orthodox Singers и Voces Musicales, солисты Андрей Богач (тенор), Наталья Бирюкова (меццо-сопрано, Санкт-Петербург, заслуженная артистка России), Мария Петрова (сопрано), Юрий Мончак (бас, Санкт-Петербург), артист Эстонского драматического театра Индрек Саммуль. Дирижер Валерий Петров.

На вопросы отвечает автор произведения Валерий Петров:

Когда и почему возникла мысль написать «Канон Ангелу Хранителю»?

Мысль написать полностью «Канон Ангелу Хранителю» возникла давно, работать над произведением я начал полтора года назад. Тексты из православного молитвослова произвели на меня очень глубокое впечатление, это было время Великого поста, напряженных размышлений и переживаний. Тогда я решил, что к следующей Пасхе обязательно напишу канон целиком. Почему именно канон Ангелу Хранителю? Было много моментов, когда я очень явно чувствовал присутствие своего Ангела Хранителя в своей жизни, особенно тогда, когда полностью рушились планы и все в жизни шло наперекос.

В составе произведения два органа, два хора, солисты и чтец. Чем обусловлен такой необычный состав?

Я ввел в состав два хора и два органа для того, чтобы создать особую музыкальную атмосферу, в которой все пространство концертного зала было бы заполнено музыкой. Партии хора и солистов представляют собой музыкальную иллюстрацию текстов молитв из канона. Органы, хоры и со-

листы будут находиться в разных местах концертного зала, что создаст совершенно особенный эффект восприятия.

Есть ли у вас в планах исполнить «Канон Ангелу Хранителю» где-нибудь еще?

В планах, конечно, есть, но следу-

ющее исполнение скорее всего будет за пределами Эстонии. Организовать исполнение довольно сложно, поскольку подходящих концертных залов с двумя органами очень мало. К счастью, концертный зал Нигулисте оказался идеальным местом для премьеры произведения, поэтому

советую не упустить возможность и прийти послушать «Канон Ангелу Хранителю» 19 апреля в концертный зал Нигулисте.

Билеты на необычный пасхальный концерт можно приобрести в пунктах PILETILEVI, а также на месте до начала концерта.

Фестиваль представил современную русскую культуру

Центральной темой проходившего с 1 по 12 марта фестиваля ОПЪ FEST был город и городское пространство.

19 мероприятий фестиваля, связанных с кино, литературой, театром, танцем, историей и миром красоты, посетили несколько тысяч человек. Самый широкий интерес вызвали легендарный фильм «Броненосец «Потемкин»», танцевальная постановка и экскурсия в собор Александра Невского. Городские и музейные экскурсии были так популярны, что места заполнились буквально за один день. В силу большого интереса публики проводились дополнительные экскурсии и лек-

ции. Вице-мэр Таллинна Михаил Кылварт подтвердил, что современная русская культура в Эстонии очень разнообразна и имеет великое множество почитателей разной национальности и разного возраста.

ОПЪ FEST – второй фестиваль современной русской культуры, организованный Таллиннской городской управой. Первый такого рода фестиваль VDRUG состоялся в Таллинне в 2015 году и был также организован городом Таллинном.

Выставка русскоязычной печати

Городской музей приглашает на открытую в Таллиннском русском музее выставку «Русское печатное слово в Таллинне: с XIX века по 1940 год».

Выставка знакомит с историей русской печати в Таллинне, реформами русского алфавита и процессом изготовления книги, а также проливает свет на социальную, культурную и политическую историю, которая в зависимости от эпохи – от Российской империи до независимой Эстонии – отражалась в местной печатной продукции.

Представлены как раритетные издания из частной коллекции Александра Борисова, так и экспонаты из собраний Таллиннского городского музея, Эстонского музея печати и музея бумаги, Эстонского киноархива, Академической библиотеки Таллиннского

университета и музея Хартумма.

Таллиннский русский музей, входящий в состав Таллиннского городского музея с начала 2016 года, знакомит с русской культурой в Эстонии и жизнью граждан Таллинна различных национальностей. Здание музея на ул. Пикк, 29а упоминается в источниках уже в XV веке и известно в истории культуры Эстонии как первое местонахождение ателье-школы Антса Лайкмаа.

Выставку сопровождает образовательная программа, музей организует также тематические экскурсии в места, связанные с русской культурой.

Выставку подготовили кураторы Мария Сморгжевских-Смирнова и Зураб Янес.

Диабет поддается самоконтролю

В последние годы медики констатируют рост заболеваемости сахарным диабетом. Это связано с изменением привычек питания, увеличением продолжительности жизни и некоторыми другими факторами.

Сахарный диабет – это эндокринное заболевание, характеризующееся хроническим повышенным содержанием сахара в крови вследствие абсолютного или относительного дефицита инсулина, гормона поджелудочной железы. Заболевание приводит к нарушению всех видов обмена веществ, поражению сосудов, нервной системы, а также других органов и систем.

Как минимум 25% людей, страдающих диабетом, не знают о своем заболевании. Они спокойно живут привычной жизнью, не обращая внимания на симптомы, а в это время диабет разрушает их организм. Это заболевание называют «тихим убийцей». Начальный период игнорирования может закончиться инфарктом, отказом почек, ухудшением зрения

или возникновением проблем с ногами. Симптомы этой болезни настолько разнообразны, что человек может годами ходить по врачам и лечиться от чего угодно, не зная, что у него диабет. Может жаловаться, например, на нечеткость зрения, сухость кожи, кровоточивость десен, частые простуды, постоянную жажду. . . Если же уровень сахара в крови повышается постепенно, то организм привыкает к этому и часто вообще никак не сигнализирует о нарушении.

Нередко врачи диагностируют состояние, называемое преддиабетом. При нем уровень глюкозы в крови повышается до значений, превышающих нормальные показатели для большинства людей, но все же слишком низких, чтобы называть их диабетом. Люди с преддиабетом

находятся в группе риска. Избежать развития заболевания вполне можно, если следить за весом, заниматься спортом и употреблять здоровую пищу.

Одна из причин возникновения диабета – сбой в эндокринной системе. Эта система уникальна и необходима для нормального функционирования организма, она отвечает за рост клеток и органов, метаболизм, в том числе и баланс гормонов. Когда нарушается работа поджелудочной железы и она перестает вырабатывать инсулин, у человека развивается диабет первого типа, при котором происходит «голодание среди полногизобилия»: сахара в крови много, но нет инсулина, и поэтому сахар не переходит в клетки, те начинают голодать и в итоге отмирать. Основная

задача болеющего диабетом первого типа – обрести контроль за заболеванием и поддерживать нормальный уровень глюкозы.

Второй тип диабета обычно развивается с возрастом. При этом виде диабета инсулина много, поджелудочная железа работает нормально, но рецепторы клеток организма не воспринимают инсулин, т.е. он безрезультатно «стучится в закрытую дверь». Инсулин не действует, и поэтому сахара в крови много, а в клетках его катастрофически мало. Диабет второго типа иногда считается болезнью образа жизни, поскольку он развивается, когда человек мало двигается, полнеет и не дает себе достаточной физической нагрузки. Но и возраст, и наследственность также играют важную роль.

Иногда диабет развивается во время беременности, однако в этом случае и исчезает с рождением ребенка.

Необходимо знать, что нормальное значение уровня сахара натощак составляет 5,55, повышенное – это

глюкоза натощак 5,6-6,9, гликозилированный гемоглобин – 5,7-6,4. Эти значения сигнализируют о преддиабете.

Обязательно нужно помнить, что диабет – очень серьезное заболевание. Если вам поставлен этот диагноз, важно выполнять все предписания врача. Обязательно придется следить за питанием, необходимо сбалансировать содержание жиров, белков, углеводов и соблюдать общие правила здорового питания. Регулярные тренировки тоже помогут сдержать развитие болезни, а ваш организм будет эффективнее использовать инсулин.

В моей практике чаще всего, когда диабетики понимают серьезность болезни, они начинают серьезно и очень организованно относиться к жизни. Кто-то из известных людей, страдающих этой болезнью, сказал: «Диабет – не болезнь, а образ жизни. Болеть им, все равно что вести машину по оживленной трассе: нужно просто знать правила движения». Благодаря самодисциплине многие

диабетики добиваются большего и живут дольше, чем иные здоровые люди, ведь если уровень сахара все время удерживать в пределах допустимого, то осложнений не возникает.

Диабет – это хроническое заболевание, его лечение проводится пожизненно. Самоконтроль и точное выполнение рекомендаций врача позволяют избежать или значительно замедлить развитие осложнений заболевания.

Будьте здоровы!

Владимир Афанасьев
хирург-онколог

Улица Мюйривахе на ремонте

По заказу Таллиннского департамента коммунального хозяйства начались работы по строительству канализационных трасс водоснабжения и ливневых стоков на улице Мюйривахе, на участке от улицы Виру до переулка Катарийна кяйк.

«Вдобавок к прокладке трасс водоснабжения и ливневых стоков на улице Мюйривахе будет преобразовано и уличное пространство, проезжая часть и тротуары будут выведены на один уровень, как и в остальном Старом городе», – пояснил вице-мэр Таллинна Калле Кландорф.

Длина приводимого в порядок участка улицы Мюйривахе составляет 105 м. Договорный срок выполнения работ 30 мая, стоимость 117 360 евро. Генеральный подрядчик Tallinna Teede AS.

В связи со строительными работами улица Мюйривахе на участке от улицы Виру до Катарийна кяйк начиная с 20 марта закрыта для обычного движения. Местным жителям и оперативному транспорту доступ обеспечен. Необходимо следить за временными средствами организации движения.

«Тревожная кнопка» в помощь дома

Услугу социального надзора, или «тревожной кнопки», оказывают в Таллинне пожилым людям и людям с ограниченными возможностями, которые в силу своего состояния здоровья могут оказаться дома в беспомощном положении.

В домах получающих услугу людей устанавливается обеспечивающая двустороннюю связь система неотложной помощи, через которую можно круглосуточно вызвать помощь в ситуации, когда человек не в состоянии двигаться и самостоятельно открыть дверь помощникам. Например, возникает неожиданная потребность в помощи врача, нужна помощь при падении, временной утрате подвижности или нахождении запертого в помещениях, а также пожара, взрыва и т. п. В прошлом году услугой пользовались 283 клиента, вызовов было в целом 207.

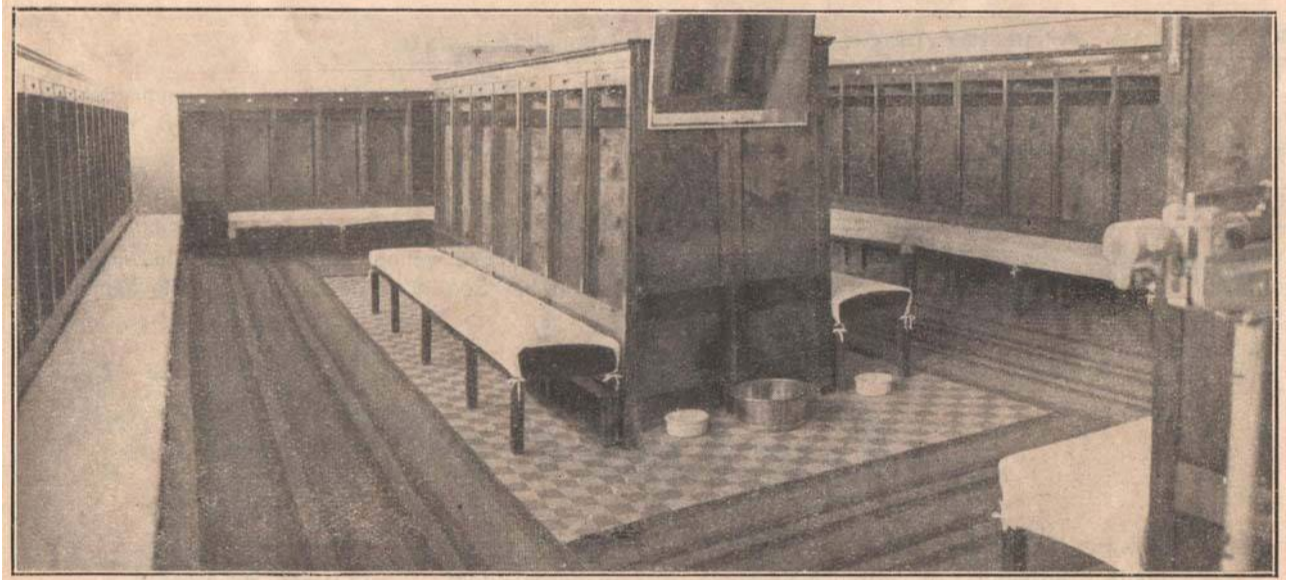
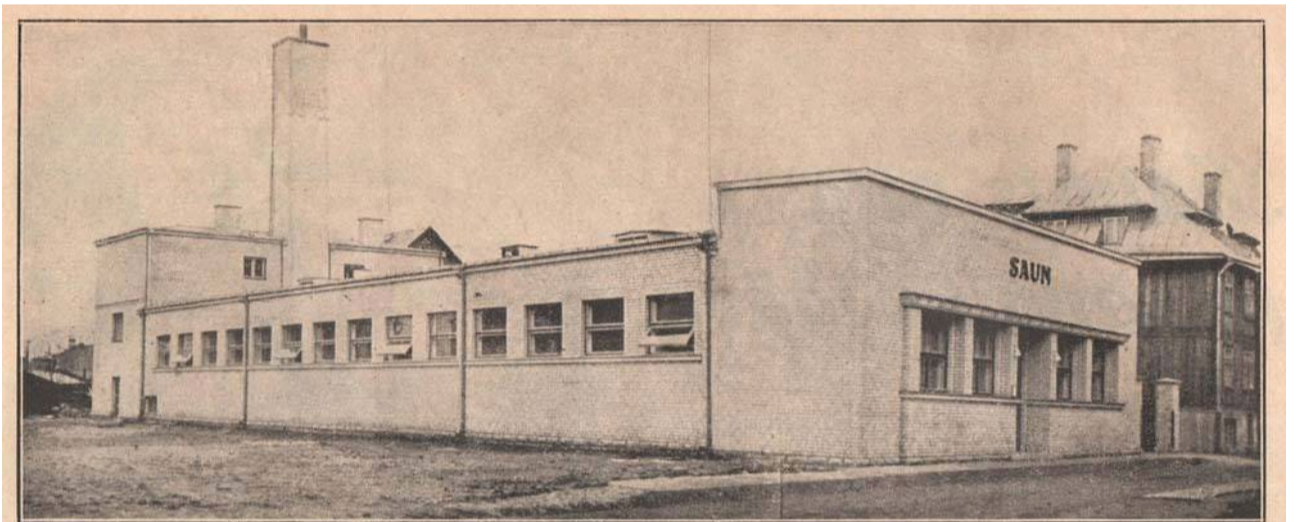
Вице-мэр Мерике Мартинсон сказала, что сначала к услуге кнопки тревожной сигнализации относились скептически и с сомнением, но по мере развития дел стало ясно, что для многих людей это единственное возможное решение для того, чтобы продолжать безопасно жить у себя дома и отдалить переход в попечительское учреждение. Услугу «тревожной кнопки» оказывают круглосуточно во все календарные дни, в том числе и в государственные праздники. В доме у клиента

устанавливают локальные охранные устройства и выдают мобильные кнопки тревожной сигнализации, используя которые можно напрямую связаться с колл-центром и вызвать помощь. На дом к клиенту в случае необходимости приезжает по вызову команда социального надзора.

Условием оказания услуги является наличие в доме клиента настольного или мобильного телефона и доступ оказывающего услугу лица в жилье клиента (передача ключей). Комплект устройств кнопки тревожной сигнализации выдается в пользование бесплатно; стоимость вызова помощи составляет цена на основе пакета телефонного оператора и расходы на тестовые звонки для поддержания работы устройства. Установку и обслуживание устройств оплачивает город Таллинн.

Для получения услуги социального надзора следует обратиться в НКО Таллиннский центр попечительства, Суур-Сыямя, 6, тел. 666 0041.

Raepress

Бане на Рауа - 80

25 марта в бане на Рауа отметили 80-летие этого одного из самых старых помывочных заведений в Таллинне.

Баня была построена на участке недвижимости по ул. Рауа, 23 в 1936 году по проекту архитектора Хермана Берга и открыта 18 марта 1937 года. В последующие два десятилетия она была известна как самая чистая и роскошная баня в Таллинне, и несмотря на раньше построенную баню Кальма, именно заведение на ул. Рауа называли баней N 1. Одноэтажную часть к зданию пристроили в 1960-е годы и тогда же расширили тыловую часть. В 2013 году баня на Рауа была основательно реновирована и снаружи восстановлена в прежнем объеме.

25 марта отметили 80-летие бани на Рауа.

СООБЩЕНИЯ

Фасады в порядок!

С 1 марта районная управа начала прием ходатайств о получении пособия в рамках проекта «Фасады в порядок».

Проект поддерживает квартирные товарищества, которые при улучшении и реконструкции находящихся на территории Таллинна многоквартирных домов поставили целью повышение энергоэффективности, а также украшение фасадов зданий суперграфикой.

Пособия выдаются в размере

до 10% от суммы кредита на реконструкцию многоквартирного дома, запрашиваемой у кредитного или финансового учреждения или суммы пригодных для оказания помощи расходов. В случае работ по реконструкции пособие выдается в размере 20 000 евро в год. Для выполнения заказанной квартирным

товариществом суперграфики выдается пособие в размере до 70% от ее стоимости, но не более 3000 евро.

Ходатайства принимают в часы приема районной управы по понедельникам с 15 до 18 и по четвергам с 10 до 12. О времени можно также договориться с Хенриком Вельди по тел. 6457 264.

Квартирные товарищества получат пособие на озеленение

До 30 апреля квартирные товарищества могут ходатайствовать через Департамент городского имущества о пособиях в рамках проекта «Зеленый двор».

Максимальное пособие составляет 600 евро на квартирное товарищество и размер пособия до 60% от общей стоимости планируемой деятельности. На проект в нынешнем городском бюджете выделено 40 000 евро. В прошлом году пособие получили 87 квартирных товариществ на общую сумму 39 860 евро. Пособие предназначено для приобретения и посадки деревьев, кустов, многолетников, ползучих и цветочных растений; для покупки и размещения цветочных вазонов, подвесных горшков и других емкостей, для приобретения и высаживания посадочного материала, для разбивки газонов и борьбы со мхом, для рубки деревьев и ухаживающей обрезки.

Пособие выплачивается после осуществления указанной в ходатайстве деятельности и контроля на месте. После этого квартирное товарищество не позднее 10 сентября представляет в Департамент городского имущества для выплаты пособия отчет о расходах по форме вместе с приложениями.

«Зеленый двор» является дополнением к уже успешно осуществляемому проекту «Приведем дворы в порядок», в рамках которого пособие получили более 900 квартирных товариществ. Дополнительная информация: <http://www.tallinn.ee/est/rohelistallinn/>

Департамент предпринимательства ждет ходатайства о пособиях

Таллиннский департамент предпринимательства ждет ходатайства о поддержке предпринимательства, которые можно представить как на получение пособия на руководство практикой, создание новых рабочих мест, так и на выставочное пособие. Формы ходатайства доступны в инфопункте предпринимателя в Департаменте предприниматель-

ства, а также на домашней странице города Таллинна www.tallinn.ee/ettevotjale.

Сроки представления ходатайств о пособии руководителю практики 26 мая и 6 октября 2017. Прием ходатайств о пособии по созданию новых рабочих мест и выставочном пособии происходит регулярно. Ходатайства следует

представлять через среду самообслуживания ходатайства о пособии некоммерческой деятельности в Таллинне.

Дополнительная информация в инфопункте предпринимателя (пл. Вабадузе, 7) или по телефонам 640 4388 и 640 4219.

Raepress

Скульптуру у фонтана «Женщина с блюдом» или «Ева» на Башенной площади отправили на этой неделе на реставрацию.

JAKOBSONI-NIMELINE PETERBURI RIIKLIK BALLETTITEATER
Санкт-Петербургский государственный академический театр балета имени Леонида Якобсона

KUNSTILINE JUHT ANDRIAN FADEJEV / ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ РУКОВОДИТЕЛЬ АНДРИАН ФАДЕЕВ

PJOTR TŠAIKOVSKI
Пётр Чайковский

Опера
Спящая красавица

Ballett 3 vaatuses
Koreograafia Jean-Guillaume Bart ja Marius Petipa
Kaastegev Peterburi Riiklik Akadeemiline Sümfooniaorkester
Kunstiline juht ja peadirigent Aleksandr Titov

Балет в 3-х действиях
Хореография Жана-Гийома Бара и Мариуса Петипа
В сопровождении Санкт-Петербургского государственного академического симфонического оркестра
Художественный руководитель и главный дирижёр Александр Титов

6. APRILL
АПРЕЛЯ
19:00

NORDEA
KONTSERDIMAJA
Концертный дом Nordea

PILETI LEVI
TALLINNA KULTUURIBUMET
Nordea

PILETID HINNAGA 15-49 EUROOT MÕIGIL PILETILEVIS
БИЛЕТЫ В ПРОДАЖЕ В КАСКАХ PILETILEVI ПО ЦЕНЕ ОТ 15 ДО 49 ЕВРО

Общая баня
Часовая баня
Часовой душ

Чт, Пт и Сб часовые бани открыты до 2 часов ночи.

ул. Пауа, 23, Таллинн, Хартуммаа 10124
Тел.: 622 94 95 • Э-почта: info@rausaun.ee • www.rausaun.ee

Raua saun

УНИВЕРСИТЕТ ДЛЯ СТАРШЕГО ПОКОЛЕНИЯ В ДОМЕ ХОПНЕРА | ЛЕКЦИИ НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ В АПРЕЛЕ 2017 г.

№	ФАКУЛЬТЕТ	ЛЕКТОР/ГИД	ЛЕКЦИИ/ЭКСПУРСИИ	ДАТА	ВРЕМЯ	МЕСТО ПРОВЕДЕНИЯ
1	Психология	Андраник Кечек, композитор	Музыкальная терапия-3. Из города в город (лекция-концерт)	5 апреля 2017 г.	14.00-15.30	Дом Хопнера Ратушная площадь, 18 Концертно-театральный зал, IV этаж
2	История и культура Таллинна	Юлия Корнеева, музейный педагог	Экскурсия в Таллинском русском музее (вход – 1 евро). Сбор в музее	12 апреля 2017 г.	11.00, 12.00, 13.00 14.00, 15.00, 16.00	Таллиннский русский музей Пикк, 29а
3	Здоровье	Андрей Борисов, семейный врач	Как жить с аллергией?	19 апреля 2017 г.	14.00-15.30	Дом Хопнера Ратушная площадь, 18 Концертно-театральный зал, IV этаж
4	Государственные науки	Татьяна Калин, юрист и член правления Emirlin Consult Oigusbüroo OÜ	Основания возникновения долгов и их взыскание	26 апреля 2017 г.	14.00-15.30	Дом Хопнера Ратушная площадь, 18 Концертно-театральный зал, IV этаж

 Muusikute fond PLMF ja Tallinn Music Week esitlevad:

Tallinn Music Week

1. APRILL | 19.00

Estonia kontserdisaal
**III VOKALISTIDE KONKURSI
 OOPERIGALA**

PÜHENDATUD VARALAHKUNUD TENOR
 VELLO JÜRNALE

Esinevad konkursi võitjad,
MARGARITA VOITES (sopran) ja **MATI PALM** (bass)

MARIA VERETENINA (sopran, UK)
 ARINA VERJOVKINA (sopran, Venemaa)
 OLGA MUZICHENKO (sopran, Venemaa)
 PAVLO BALAKIN (bass) ning teised
 klayeril Piia Paemurru ja Sten Lassmann

PÄRNU LINNA-ORKESTER
 dir. Erki Pehk

www.plmf.ee

PILETID 12€/8€ - MÜÜGIL PILETILEVIS JA TUND ENNE ALGUST KOHAPEAL

Maailmarändurite Klubi

E 24. aprill kell 18
Hopneri majas

4x4reisid

Külastiseks on Väino Laisaar – seikleja, automatkaja ning matkasarju tootev reisioperaator.

Juttu tuleb „poolsegastest automatkadest“, kus 4x4reisid on sattunud lisaks Venemaa äärealadele ka Iraani, Mongooliasse ning Kesk-Aasia ja Kaukaasia erinevatesse põnevatesse riikidesse.

Sisepääs 2 eur

Hopneri maja
Raekoja plats 18
tel 645 5321
info@hopnerimaja.eu

HOPNERI MAJA

The Soul Singers
 Ülestõusmispüha kontsert
 Пасхальный концерт

Pühapäev 9. aprill kell 15.00
 Hopneri Maja, Raekoja plats 18

T h e a t r u m

väga saige

Molière

Lavastaja Kristjan Üksküla (Tallinna Linnateater)
Vanalinna Hariduskolleegeiumi Teatrikooli diplomilavastus

24., 26., 31. märtsil ja 2., 3. aprillil kell 19.00;
25., 26., 27. aprillil ja 21., 23., 24. mail kell 20.00
Hopneri Majas (Raekoja plats 18)

www.theatrum.ee
facebook.com/theatrum.ee

Piletite (16/9) eelmise Piletilevi ja Piletimaailma müügipunktides, Statoli jaamades. Piletite broneerimine theatrum@theatrum.ee, tel. 6446 889. Vahede kohtade olemasolul piletid saadaval ka tund enne algust kohapeal.

Kinos Sõprus

10. ja 24. aprillil kl 12
SOODUSSEANSID SEENIORIDELE

Seansi eel kohv, tee ja küpsised.
Pärast filmi loosime välja kinopileteid.

Seenioridele sõbrahind 3 eurot, templikaardiga iga 6. seanss **tasuta!**

***

Aprillis näeb kinos Sõprus ühel seenioridele suunatud seansil filmiklassika kullafondi kuuluvat linateost, teisel tulevaste klassikute verivärsket produktsiooni.

10.04 kl 12 „Džässis ainult tüdrukud“

Sarjas Positiiv linastub filmiklassikasse kuuluv muusikaline komöödia, mille peaosas särab Marilyn Monroe. 2000. aastal nimetas Ameerika Filmiinstituut selle kõigi aegade parimaks komöödiafilmiks. Tutvustava sissejuhatuse teeb filmile Gerli Padar, kes on mänginud muusikalis „Sugar ehk Džässis ainult tüdrukud“ nimiosa.

Kaks džäss-muusikut näevad kogemata pealt gängidevahelist verevalamist. Rahatud mehed põgenevad linnast ning lähevad naisteks riietatuna tööle Sweet Sue ja tema naiste ansamblesse, mis on rongiga teel Miamisse. Sel lõbusal teekonnal on meestel Josephine ja Daphne nime all hulk seiklusi.

24.04 kl 12 „Aquarius“

Lugu pensionipõlve pidavast muusikakriitikust, kes hoiab viimase elanikuna küntega kinni majast, mida tahetakse lammutada. Filmi sissejuhatuseks räägib Tuuliki Kasonen oma Recife-kogemustest.

Pensionipõlve pidav muusikakriitik Clara sündis jõuka ja pikaajaste traditsioonidega perekonna tütre Brasíllas Recife'is. Nüüd elab ta aga viimase asukana Aquariuses, 1940ndatel ehitatud omalaadses kortermajas ja peab külma sõda äri-meestega, kel on majaga omad plaanid ja kõik ülejäänud korterid juba ära ostnud.

JAKOBSONI-NIMELINE PETERBURI RIIKLIK BALLETTITEATER

KUNSTILINE JUHT ANDRIAN FADEJEV

PJOTR
TŠAIKOVSKI

*Ulinuv
kaunilar*

BALLETT 3 VAATUSES

KOREOGRAAFIA
JEAN-GUILLAUME BART JA MARIUS PETIPA

KAASTEGEV PETERBURI RIIKLIK AKADEEMILINE SÜMFOONIAORKESTER
KUNSTILINE JUHT JA PEADIRIGENT: ALEKSANDR TITOV

6.
APRILL
KELL 19:00

NORDEA
KONTSERDIMAJA

PILETI LEVI

TALLINNA
KULTUURIRAHMET

Nordea
Kontserdimaja

PILETID HINNAGA 15-49 EUROOT
MÜÜGIL PILETILEVIS

JOOGARÕHMUS PEREHOOMMIK
HINGEHÄLINAD

23. APRILLIL KELL 12.00-13.00

HOPNERI MAJAS

Mängud
Muinasjutud
Meelerahu

EASTE JOOGARÕHMUS HINGELIIND TBS REGISTREERU ÜRTUUSEEL info@kallikodu.ee 55601768

**TULE
KONSULTATSIOONILE!**

Vaata pakkumisi: www.1partner.ee

Helena-Laura
Lesment

51 25 439
66 84 700

OST • MÜÜK • ÜÜR
HINDAMINE • INVESTEERIMINE

1Partner
KINNISVARA

PIRITAL ON AVATUD IGAPÄEVASELT
„ISETEENINDAV KIRBUKAS“, PIRITA KIRBUKAS.

Olete oodatud ostlema ja kellel korralikke asju
niisama seismas, siis Teile pakume müügiboksi
rentimise võimalust.

Kohtumiseni Pirita Topi 4 hoones, tennisehalli vastas!
Rohkem infot Facebookis Pirita kirbukas
või telefonil 58 026 953

Pirita kirbukas

ARCO VARA

Vajad kinnisvara hindamist?
Kutseline hindaja
Janika Praks, 5303 0429

Vajad rohkem ruumi?
Kinnisvara vahendus
Triinu Tapper, 5330 1860

Janis Pugri,
Swedbanki korteriühistu
valdkonnajuht

Korteriomanik, kas Sinu majas on ühistu?

Kui vastasid pealkirjas olevale küsimusele eitavalt, siis on viimane aeg sellele mõtlema hakata. 2018. aasta alguses jõustub uus korteriomandi- ja korteriühistuseadus, mis näeb ette, et igas kortermajas peab olema moodustatud korteriühistu.

Miks just nüüd alustada ühistu loomisega?

Kui korteriühistut 1. jaanuariks 2018 loodud pole, siis moodustatakse see seaduse alusel automaatselt. Kui omanikud soovivad ise korraldada elamu majandamist, oleks mõistlik moodustada ühistu enne 2018. aastat. Kuna taolised protsessid võtavad alati oodatust rohkem aega, siis on mõistlik juba täna sellele mõelda. Tugev ühistu, mis on võimeline investeerima ja millel on tublid koostööpartnerid, tõstab Sinu kinnisvara väärtust. Oluline on teada, et KredExi korterelamutele mõeldud toetusi pakutakse ainult korteriühistutele.

Millest alustada?

Piisab vaid ühe korteriomaniku initsiatiivist, et kutsuda kokku ühistu asutamise koosolek. Ühistu asutamine peab toimuma enamuse otsuse alusel, kellele kuulub üle 50% korteriomandite pinnast. Omanikke on kõige lihtsam teavitada trepikoja stendile või postkasti pandava kutse abil. Kui on olemas e-maili aadressid, võiks info ka sinna saata. Kutsele tuleks märkida üldkoosoleku toimumise aeg ja koht, koosoleku kokkukutsumise põhjus ning päevakord. Koosolekul tuleb valida ka juhatus, vastu võtta põhikiri ning teha avaldus mitetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse. Koosolekul võiks kaardistada ka majaanike huvid ja otsustada, kas juhatus hakkab ise korteriühistut majandama või ostetakse teenus sisse. Kui majas

leidub aktiivseid omanikke, kes oleks valmis ühistule vajalikku teenust osutama, tasuks seda kindlasti kaaluda. Küsimus ongi eelkõige kulude suuruses ja selles kui mugavat teenust soovitakse.

Kuidas valida teenusepakkujaid?

Ühistu asutamisel võiks kaardistada kõik vajalikud teenused ja seejärel võtta hinnapakumised. Mõnda teenusepakkujat saab valida. Näiteks panga puhul, kus avatakse ühistule arve, tasub enne pangakonto avamist uurida, millisel nendest on olemas terviklik lahendus kõikide ühistule vajalike finantsteenuste tarvis. Mõistlik on valida pank, kus arveldab enamik omanikke, sest nii on pangasisesed tehingud kiiremad ja soodsamad. Hinnapäringute alusel on samuti võimalik leida elektrimüüja ja raamatupidaja, kuid tarbevesi ja soojusenergia tuleb reeglina osta samadelt ettevõtetest, kust seda siiani tehti. Peale ühistu asutamist tuleb teha uued lepingud, koostada majanduskava, samuti otsustada vajalikud halduse, hoolduse ja kodukorra küsimused. Tasuks eelnevalt läbi mõelda ka ühistu juhatuse liikmete ülesanded ja omavaheline töökorraldus. Korteriühistu loomine nõuab tööd, kuid selle hilisem majandamine on väärtuslik nii Sulle kui ka Sinu kinnisvarale. Seega loo korteriühistu oma visiooni järgi ja ära lase seda automaatselt luua.

Finantsteenuseid pakub Swedbank AS. Tutvu teenuse tingimustega www.swedbank.ee/business, vajadusel konsulteeeri pangatöötajaga.

Swedbank